

HÎNKER

Asta Yekemîn

Ronayî Onen | Samî Tan
Mevlut Aykoç | Sadik Varli

ENSTÎTUYA KURDÎ YA STENBOLÊ

NAVEROK Û PLAN

UNÎTE	MIJAR	RÊZIMAN	ARMANC	PEYV
	A- Alfabe <i>r. 4</i> B- Ferman <i>r. 6</i> C- Rojbaş <i>r. 7</i>	1- Alfabe	1- Dê alfabeyê hîn bibin.	1- Hin peyvên rojane têne bikaranîn.
	A- Hevnasîn <i>r. 8</i> B- Lihevpirsîn <i>r. 10</i> HÎNDARÎ <i>r. 11</i> C- Nasîna kes û tiştan <i>r. 12</i> HÎNDARÎ <i>r. 18</i> UNÎTE 1 - SPARTEK <i>r. 19-21</i>	1- Cînavkên kesane yên tewandî 2- Cînavkên kesane yên xwerû 3- Qertafên kesane 4- Cînavkên şanîdanê yên xwerû 5- Cînavkên pirsîyariyê yên xwerû	1- Dê bi vê unîteyê hînî hin hevokên bingehîn bibin. 2- Dê bikaribin xwe bidin nasîn û hevalên xwe nas bikin.	1- Navên alav û navgînên di fêrgehê de 2- Hin peyvên rojane têne bikaranîn.
2 Kar B	A- Hejmar <i>r. 22</i> HÎNDARÎ <i>r. 23</i> B- Kar û pîşe <i>r. 24</i> HÎNDARÎ <i>r. 26</i> C- Cih <i>r. 28</i> D- Heye / Hene <i>r. 29</i> UNÎTE 2 - SPARTEK <i>r. 30-31</i>	1- Hejmar 2- Daçek 3- Qertafên nebinavkirinê	1- Dê hewl bidin ku navên pîşeyan hîn bibin. 2- Dê hewl bidin ku hevokên bi pîşe û cih-pirsînê ve girêdayî hîn bibin û bi kar bînin. 2- Dê hejmaran hîn bibin.	1- Navên pîşeyan 2- Hejmar 3- Hin peyvên rojane têne bikaranîn.
	A- Danasîna malbatê <i>r. 32</i> B- Danasîna kesan <i>r. 39</i> HÎNDARÎ <i>r. 41</i> UNÎTE 3 - SPARTEK <i>r. 42-45</i>	1- Veqetandek 2- Tewang	1- Dê hin peyvên xizimtiyê hîn bibin. 2- Dê hewl bidin ku xizmên xwe bidin nasîn. 3- Dê peyvên bi laş ve girêdayî hîn bibin.	1- Peyvên xizimtiyê 2- Hin navên beşên laşê mirov 3- Hin peyvên rojane têne bikaranîn.
4 Jiyan Ro	A- Çalakîyên rojane <i>r. 46</i> HÎNDARÎ <i>r. 49</i> B- Rojeke Dîlanê <i>r. 50</i> C- Bernameya Dîlanê ya heftane <i>r. 51</i> HÎNDARÎ <i>r. 52</i> D- Dem û demsal <i>r. 54</i> E- Saet <i>r. 56</i> UNÎTE 4 - SPARTEK <i>r. 58-61</i>	1- Dema niha 2- Tewang 3- Daçek 4- Tewang (nebinavkirî) 5- Lêkerên Hevedudanî 6- Xwe	1- Dê peyv û hevokên bi jiyana rojane ve girêdayî hîn bibin. 2- Dê navên demsal, meh, roj, danên rojê, danên xwarinê hîn bibin. 3- Dê saetê nas bikin û bikaribin saetê bipirsin û pirsên der barê saetê de bibersivînin.	1- Navên, demsal, meh, roj, danên rojê, danên xwarinê 2- Hin peyvên rojane têne bikaranîn.

NAVEROK Û PLAN

UNÎTE

MIJAR

RÊZIMAN

ARMANC

PEYV

7 CÎL B

A- Muzîk *r.* **62**
B- Werzîş *r.* **64**
C- Şano û sînema *r.* **66**
D- Xwendin *r.* **67**
UNÎTE 5 - SPARTEK *r.* **68-71**

1- Gihanek

1- Dê hewl bidin ku peyv û hevokên rojane têne bikaranîn hîn bibin.
2- Dê peyv û hevokên bi muzîk, werzîş, şano û sînemayê ve girêdayî hîn bibin.

1- Navên werzîşan
2- Peyvên rojane têne bikaranîn.

A- Li malê *r.* **72**
HÎNDARÎ *r.* **74**
B- Li sûkê *r.* **75**
C- Kiriya *r.* **77**
D- Têkberên elektronîk *r.* **78**
UNÎTE 6 - SPARTEK *r.* **80-85**

1- Raweya fermanî
2- Xwestin
3- Raweya bilanî

1- Dê navê sebze, meyve û têkberên elektronîk hîn bibin.
2- Dê hevokên ku bi sebze, meyve û têkberên elektronîk ve girêdayî hîn bibin û hewl bidin ku bikarbînin.
3- Dê peyv û hevokên di kiriyariyê de têne bikaranîn hîn bibin û bi kar bînin.

1- Navên sebzeyan
2- Navên fêkiyan
3- Navên têkberên elektronîk
4- Peyvên kiriyariyê

A- Cil û berg *r.* **86**
HÎNDARÎ *r.* **89**
B- Ez dikarim... *r.* **92**
C- Divê ez çi bikim? *r.* **94**
UNÎTE 7 - SPARTEK *r.* **96-97**

1- Karîn
2- Divêtî
3- Lêkerên hevedudanî

1- Dê navên cil û bergan hîn bibin.
2- Dê hewl bidin ku peyv û hevokên bi cil û bergan ve girêdayî di jiyana rojane de bi kar bînin.

1- Navên cil û bergan
2- Hin peyvên ku di jiyana rojane de têne bikaranîn.

A- Xwendin *r.* **98**
B- Bikaranîna zimên *r.* **99**
C- Çand *r.* **101**

1- Lêkerên hevedudanî

1- Dê mijarên ku hîn bûne dubare bikin û hewl bidin ku van hevok û peyvên di jiyana rojane de bi kar bînin.

1- Hin peyvên ku di jiyana rojane de têne bikaranîn.

Lêkerên xwerû *r.* **102**
Lêkerên pêkhatî (-in) *r.* **103**
Lêkerên pêkhatî (-andin) *r.* **104**
Lêkerên pêkhatî yên ku bi pêşgiran çêdibin *r.* **105**

1- Hin lêker û kişandina wan

1- Dê hin lêkeran û kişandina wan hîn bibin.

1- Hin lêkerên ku rojanê têne bikaranîn.

DESTP°K

► Alfabe ► Ferman ► Rojbaş

A- Alfabe

Tîpên girdek

A B C Ç D E Ê F G H I Î J K L M N O P Q R S Ş T U û V W X Y Z

Tîpên hûrdek

a b c ç d e ê f g h i î j k l m n o p q r s ş t u û v w x y z

Tîpên dengdar

b c ç d f g h j k l m n p q r s ş t v w x y z

Tîpên dengdêr

a e ê i î o u û

Pevdeng

xw

A a	agir, av, ax	N n	nan, hinar, deng
B b	baş, beyanî, aborî	O o	ol, pol, to
C c	cîran, îcar, cih	P p	pêl, pênuş, peyv
Ç ç	çav, çar, çente	Q q	quling, qenc, qad
D d	dev, derî, dep	R r	roj, tor, şêr
E e	erd, zer, ewr	S s	sêv, hesin, mase
Ê ê	êzing, êvar, kêr	Ş ş	şev, şimik, aş
F f	fêrgeh, berf, heft	T t	tîp, tembûr, met
G g	gore, gul, gir	U u	utî, gul, du
H h	hefte, heval, guh	û û	ûr, şûr, tû
I i	incas, diran, bivir	V v	vizik, av, çav
Î î	îro, dîk, derî	W w	werdek, dew, kew
J j	jin, jêbir, roj	X x	xelat, ax, xanî
K k	kevok, hêk, kum	Y y	yek, peya, yar
L l	lênûsk, lêv, pel	Z z	zîv, zêr, kezî
M m	mal, mamoste, dem	XW	xwendin, xwe, xwê

A- agir

B- beq

C- cotkar

Ç- çav

D- derî

E- ewr

Ê- êzing

F- firoke

G- guh

H- hesp

I- tivir

Î- îsot

J- jûjî

K- kew

L- lepik

M- masî

N- nan

O- por

P- pel

Q- quling

R- roj

S- sêv

Ş- şeh

T- tirî

U- gul

Û- tûreşk

V- av

W- werîs

X- xanî

Y- yek

Z- zebeş

Hevrûkirina deng û tîpan

E

ker
zer
der
şer

Ê

kêr
zêr
dêr
şêr

U

du
tu
kur
kuçik

Û

dû
tû
kûr
kûçik

I

jin
şiv
pir
dil

Î

jîn
şîv
pîr
dîl

V

dev
ev
vir
vî

W

dew
ew
wir
wî

XW

xwarin, xwîn, xwişk, xwedî, xwelî

B- Ferman

Bixwînin

Binivîsin

Bibersivînin

Binêrin

Guh bidinê

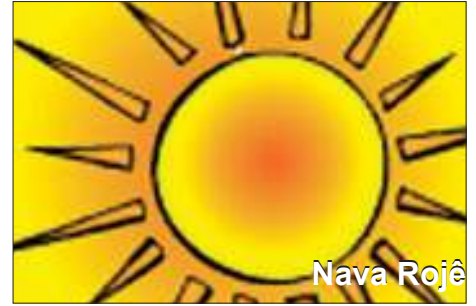

Dubare bikin

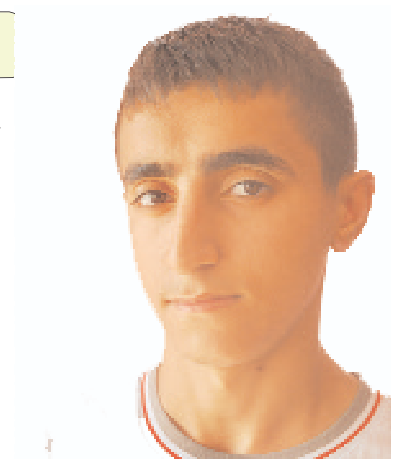
Cihên vala dagirin

C- Rojbaş

Beyanîbaş!

Rojbaş!

Êvarbaş!

Şevbaş

► Hevnasîn ► Lihevpirsîn ► Nasîna kes û tiştan ► Spartek

A- Hevnasîn

1- Navê te çi ye?
Navê min _____ e/ye.

Rojbaş! Navê
min Dîlan e.

Rojbaş! Navê
min Azad e.

Rojbaş! Navê
min Rojda ye.

Rojbaş! Navê
min Ferzende ye.

Navê wê çi ye?
Navê wê Hêlîn e.

Navê wî çi ye?
Navê wî Diyar e.

Cînavkên kesane yên tewandî

Cînavkên kesanê yên tewandî	Mînak
Min	Navê min Rodî ye.
Te	Navê te Zelal e.
Wî (nêr)	Navê wî Serdar e.
Wê (mê)	Navê wê Rojda ye.
Me	Navên me Ronî û Besna ne.
We	Navên we Zelal û Şîlan in.
Wan	Navên wan Hawar û Derya ne.

Dîlan Rojbaş! Navê min Dîlan e.
Navê te çi ye ?

Azad Rojbaş! Navê min Azad e.

2- Tu ji ku derê yî ?
Ez ji _____ me.

Cînavkên kesane yên xwerû

Cînavkên kesanê yên xwerû	Mînak
Ez _____	Ez ji _____

B- Lihevpirsîn

Tu çawa yî?

Ez baş im.

Diyar Rojbaş Azad tu çawa yî?
Azad Zor spas, ez baş im.
 Tu çawa yî?
Diyar Spas, ez jî baş im.

Dîlan Beyanîbaş Hêlîn
 tu çawa yî?
Hêlîn Ez baş im, spas. Lê tu?
Dîlan Ez jî baş im, spas.

Qertafên kesane

Cînavkên kesanê yên xwerû	Qertafên kesane
Ez	-im/me
Tu	-î/yî
Ew	-e/ye
Em	-in/ne
Hûn	-in/ne
Ew	-in/ne

Ez	xwendekar	im.
Tu		î.
Ew		e.
Em		in.
Hûn		in.
Ew		in.

Ez	mamoste	me.
Tu		yî.
Ew		ye.
Em		ne.
Hûn		ne.
Ew		ne.

Hîndarî

1- Vê diyalogê bixwînin û bi hev re li ser bixebitin.

Azad Rojbaş! Navê min Azad e.

Navê te çi ye?

Dîlan Rojbaş! Navê min Dîlan e.

Azad Tu ji ku derê yî Dîlan?

Dîlan Ez ji

C- Nasîna kes û tiştan

1- Ev / ew kî ye?

Ev Azad e.

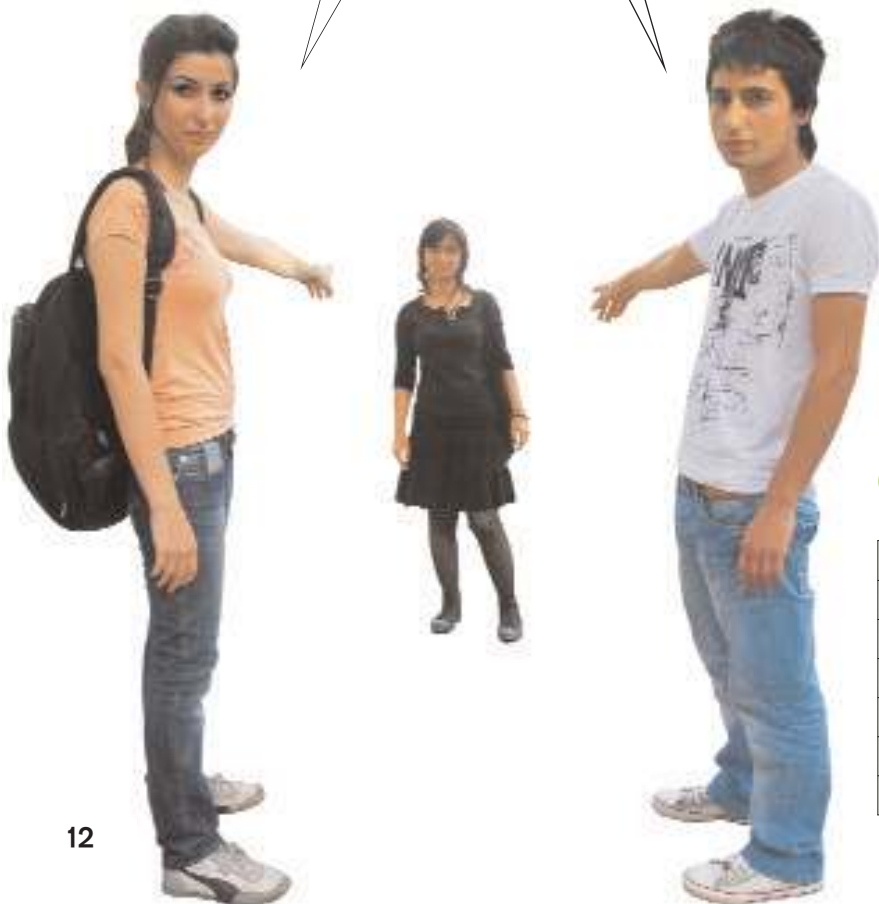

Ev Dîlan e.

Ew kî ye?

Ew Rojda ye.

Cînavkên şanîdanê yên xwerû

Ev (nêzîk)

Ev pê nûs e. (yekjimar)

Ev pê nûs in. (pirjimar)

Ew (dûr)

Ew rojname ye. (yekjimar)

Ew rojname ne. (pirjimar)

2- Ev / ew çi ye?

Ev kompîtur e.

Ew kursî ye.

Ev → (nêzîk)

Ew → (dûr)

Ev kursî ye.

Ev mase ye.

Cînavkên pirsîyarî yê xwerû

Kî

Tu **kî** yî? Ez Dilşa me.
Ew **kî** ye? Ew Zîlan e.
Ew **kî** ne? Ew Azad û Dîlan in.

Çi

Ev **çi** ye? Ev lînûsk e. (yekjimar)
Ev **çi** ne? Ev jêbir in. (pirjimar)
Ew **çi** ye? Ew dep e. (yekjimar)
Ew **çi** ne? Ew çente ne. (pirjimar)

Ew kursî ye.

Ew mase ye.

3- Navên van tiştan li bin wan binivîsin.

lênûsk

dep

jêbir

nexşe

kaxiz

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

8) _____

9) _____

10) _____

11) _____

12) _____

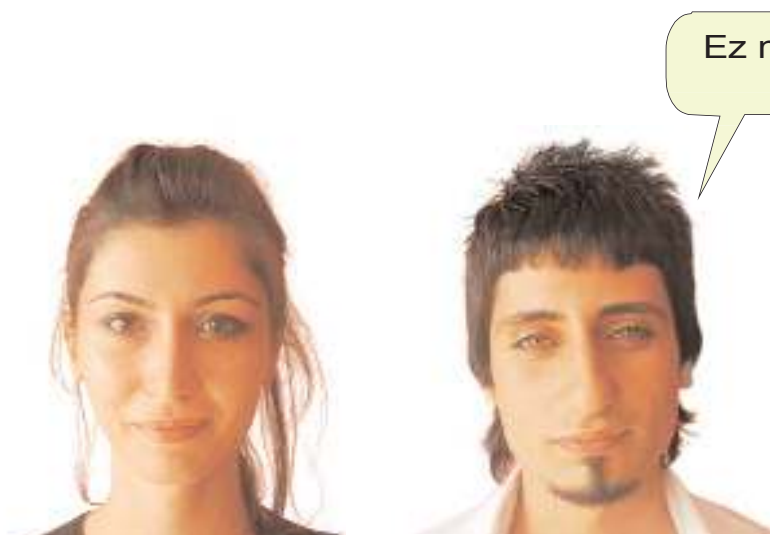

13) _____

14) _____

4- Ez ne ji _____ me.

Ez ne ji

5- Ew Azad e?

Ew Azad e?

Erê, ew Azad e.

Ew Bermal e?

Na, ew ne Bermal e.
Ew Dîlan e

Navê te
Azad e?

Erê, navê min
Azad e.

Navê te
Lezgîn e?

Na, navê min ne
Lezgîn e. Navê min
Ferzende ye.

Tu ji Qamîşlo yî?

Na, ez ne ji Dêrîkê me.
Ez ji Amûdê me.

Tu ji Hesekê yî?

Belê, ez ji Hesekê me.

1- Li gorî mînakê pirsan bibersivînin.

Mînak

Mînak: Tu ji Kobanê yî? (Na / Efrîn)

Na, ez ne ji Kobanê me. Ez ji Efrînê me.

1-Navê te Sozdar e? (Erê)

2- Tu xwendekar î? (Na / mamoste)

3- Ew jêbir e? (Na / qelemtraş)

4- Ew ji Hewlêrê ye? (Erê)

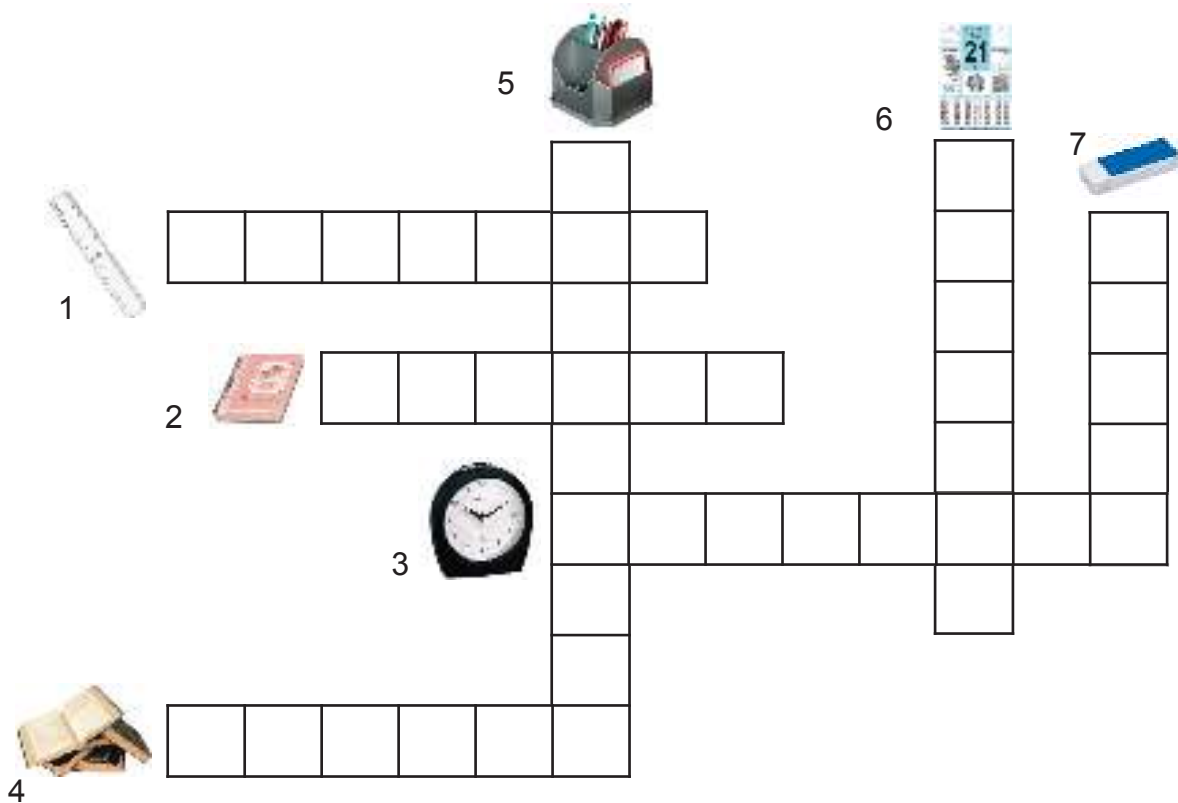
5- Tu baş î? (Erê)

Hîndarî

1- Ez ji

A - Xebata li ser peyvan

1- Li gorî wêneyan xaçpîrsê dagirin.

2- Nêçîra peyv û komepeyvan

1. **ŞEVBAŞ**
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____

A	Ş	E	V	B	A	Ş	T	Ş	D
P	I	R	T	Û	K	O	U	E	A
M	O	I	R	O	J	B	A	Ş	U
A	E	C	D	Ç	F	R	T	L	X
M	Û	D	A	M	A	S	E	Ê	Y
O	L	Ê	N	Û	S	K	K	T	J
S	X	W	E	N	D	E	K	A	R
T	R	A	Y	W	K	L	M	D	T
E	K	I	L	S	P	Î	K	L	D
B	I	X	J	Ê	B	I	R	T	E
A	O	E	S	P	A	S	S	I	P

Perwîn
Pêlîn
Perwîn
Pêlîn

Rojbaş!. _____ min Perwîn _____. Navê te _____ ye?
Navê _____ Pêlîn e.
Pêlîn tu ji _____ derê _____?
Ez _____

5- Cihên vala dagirin.

Dîlan Ev ____ ye?

Azad Ev mase ye.

Dîlan Ev ____ ye ?

Azad Ev lînûsk ____.

Evîn Ev çi ____?

Şervan ____ pênûs in.

Dîlan Ew çi ____?

Azad ____ pirtûk in.

Dîlan Ew çi ____ ?

Azad ____ pênûs e.

7- Cihên vala bi “ e” an jî “ye” dagirin.

Rojda Navê min Rojda ____.

► Hejmar ► Kar û pîşe ► Cih ► Heye / Hene ► Spartek

A- Hejmar

Tu çend salî yî?

Hêlîn, tu çend salî yî?

Ez hevdeh salî me. Lê tu?

Ez hejdeh salî me.

1- Pirsên jêrîn li gorî diyaloga li rex bibersivînin.

1. Hêlîn çend salî ye?

2. Dîlan çend salî ye?

2- Du heval bînin bal hev diyaloga li jêr li gorî xwe dagirin.

A _____, tu çend salî yî?

B Ez _____ salî me. Lê tu?

A Ez _____ salî me.

Hejmar

30 (sih) 40 (çil) 50 (pêncî) 60 (şêst) 70 (heftê) 80 (heştê) 90 (not) 100 (sed)

Hîndarî

1- Navên hejmaran li hemberî wan binivîsin.

1- 23	5- 39	9- 62
2- 35	6- 78	10- 81
3- 47	7- 53	11- 100
4- 48	8- 96	12- 15

2- Cihên vala li gorî rêzê dagirin.

- sê, şeş, _____, dozdeh, pazdeh, _____, bîst û yek, _____
- heft, _____, bîst û yek, _____ sih û pênc, _____
- Deh, _____, sih, _____ pêncî, _____
- Dozdeh, _____ sih û şeş, _____ şêst, _____
- Pênc, _____ pazdeh, _____ bîst û pênc, _____ Sih û pênc _____

3- Cihên vala dagirin.

- Dîlan** Rojbaş! Navê _____ Dîlan e.
Navê te _____ ye?
- Dilhat** Navê min Dilhat _____.
- Dîlan** Tu ji ku _____ yî Dilhat ?
- Dilhat** Ez ji Bilbilê _____ Lê tu?
- Dîlan** Ez jî _____ Kobanê me.
- Dilhat** Dîlan tu _____ salî yî?
- Dîlan** Ez hejdeh _____ me.

Nivîs

Li gorî agahiyên li jêr hevokan saz bikin.

Nav: **HÊLÎN**

Bajar: **Efrîn**

Temen: **17**

B- Kar û pîşe

Ez mamoste me.

Ez endazyar im.

Ez karker im.

Ez bijîşk im.

Ew avahîsaz e.

Ew wênekêş e.

Tu çi karî dikî?

Tu çi karî dikî?

Ez şêwirmend
im. Lê tu?

Ez jî nivîskar im.

Baş e.

Ew mamoste ye?

Na, ew ne
mamoste ye.

Ew çi karî
dike?

Ew xwendekar e?

Hîndarî

1- Li gorî wêneyan pirsan bibersivînin.

1- Ew çi karî dike?

2- Ew stranbêj e?

3- Ew çi karî dike?

4- Ew ajokar e?

5- Ew dadger e?

6- Ew çi karî dike?

2- Li gorî agahiyên li jêr pirsan bibersivînin.

*Navê min Ciwan e. Ez ji Qamîşlo me. Ez sih salî me.
Ez karmend im.*

1- Navê wî çi ye?

2- Ew ji ku derê ye?

3- Ew çend salî ye?

4- Ew çi karî dike?

3- Li gorî bersivên li jêr pirsan binivîsin.

1- _____

Ferzende şewirmend e.

2- _____

Navê wê Delal e.

3- _____

Ew bîst salî ye.

4- _____

Ew ji Sêrtê ye.

Nivîs

Valahiyên li jêr li gorî xwe dagirin.

Nav : _____

Bajar : _____

Temen : _____

Pîşe : _____

Li gorî van agahiyan nivîsekê binivîsin.

Navê min _____

C- Cih

Li ku derê ye?

Dîlan li malê ye.

Gul di guldankê de ne.

Pirtûk li ser maseyê ne.

Azad li ber paceyê ye.

Kursî li rex maseyê ye.

Dibistan li hember mizgeftê ye.

Pisîk di bin maseyê de ye.

1- Li gorî hevokên li jor pirsan bibersivîn.

1- Dîlan li ku derê ye?

2- Çi li ser maseyê ne?

3- Kî li ber paceyê ye?

4- Çi di bin maseyê de ye?

5- Dibistan li ku derê ye?

daçek

ji	Şermîn <u>ji</u> Bazîdê ye.
li	Ronahî <u>li</u> Amedê ye.
li ser	Çivîk <u>li ser</u> darê ne.
li ber	Zarok <u>li ber</u> malê ne.
li rex	Dibistan <u>li rex</u> dêrê ye.
li hember	Ew <u>li hember</u> zanîngehê ye.
dide	Xwendekar <u>di</u> fêrgehê <u>de</u> ne.
di bin.....de	Lênûsk <u>di bin</u> pirtûkê <u>de</u> ye.

D- Heye / Hene

Li ser maseyê çenteyek heyê.
 Li ber malê darek tune ye.
 Li ber paceyê zarokek heyê.
 Li ser darê çivîkin hene.
 Di pirtûkxaneyê de pirtûkin hene.
 Di fêrgehê de xwendekar tune ne.
 Li ser maseyê du pênûs hene.

Qertafên nebinavkirinê	Mînak
-ek (yekjimar)	Zarokek, pirtûkek, pênûsek, darek
-in (pirjimar)	Zarokin, pirtûkin, pênûsin, darin

1- Li gorî hevokên li jor pirsan bibersivîn

1- Li ser maseyê çi heyê?

2- Li ber paceyê kî heyê?

3- Di pirtûkxaneyê de çi hene?

4- Di fêrgehê de çend xwendekar hene?

2- Li gorî wêneyê cihên vala bi heyê / hene dagirin.

1- Du nivîn _____.

2- Avîzeyek _____.

3- Sê lembeyên şevê _____.

4- Du pace _____.

5- Paldankek _____.

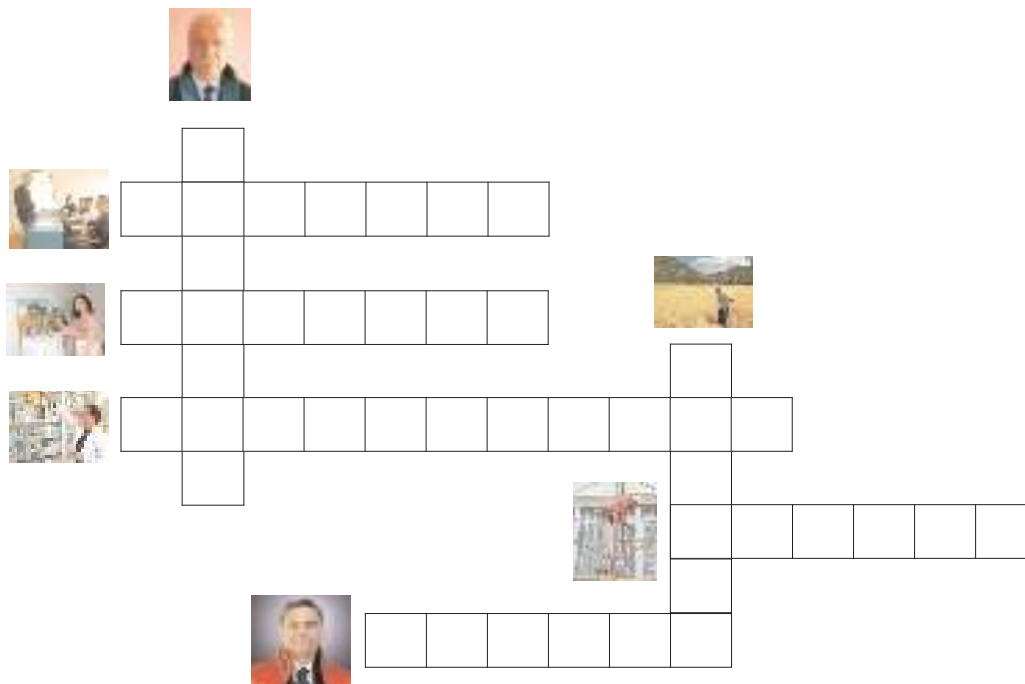
6- Du balgîv _____.

7- Televîzyonek _____.

A - Xebata li ser peyvan

1-Xaçepirs

2- Hejmarên li jêr bi nivîsê binivîsin.

1	_____	12	_____
4	_____	15	_____
8	_____	58	_____
11	_____	13	_____
17	_____	72	_____
5	_____	89	_____
22	_____	94	_____
7	_____	14	_____
31	_____	19	_____
9	_____	100	_____
46	_____	20	_____
18	_____	60	_____

B- Bikaranîna zimên

1-Cihên vala dagirin

- Şermîn** Rojbaş, navê min Şermîn e.
Navê _____ çi ye?
- Hêlîn** Rojbaş Şermîn, navê _____
Hêlîn e.
- Şermîn** Tu ji ku derê _____?
- Hêlîn** Ez _____ Efrînê me, lê tu?
- Şermîn** Ez ji Qamîşlo _____.
- Hêlîn** Tu _____ karî dikî?
- Şermîn** Ez rojnamevan _____. Tu çi karî
dikî?
- Hêlîn** _____ xwendekar im.
- Şermîn** Tu _____ salî yî Hêlîn?
- Hêlîn** Ez hevdeh _____ me.

2- Pirs û bersivên li jêr bigihînin hev.

- 1- Navê te çi ye?
- 2- Hûn ji ku derê ne?
- 3- Berfîn çend salî ye?
- 4- Tu çi karî dikî?
- 5- Li ser maseyê çi heye?
- 6- Li ber malê kî heye?
- 7- Zarok li ku derê ne?
- 8- Di guldankê de çend gul hene?
- 9- Li hember dêrê çi hene?

- a- Di guldankê de çar gul hene.
- b- Li ser maseyê kompîturek heye.
- c- Navê min Berzo ye.
- d- Zarok li dibistanê ne.
- e- Em ji Qersê ne.
- f- Ew bîst salî ye.
- g- Ez karker im.
- h- Li ber malê ciwanek heye.
- i- Li hember dêrê darin hene.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
c								

3- Cihên vala bi heye / hene dagirin.

- 1- Li ber dibistanê darin _____.
- 2- Li ser darê çivîkek _____.
- 3- Di malê de pênc mêvan _____.
- 4- Di kargehê de deh karker _____.
- 5- Di koxikê de mirîşkek _____.

4- Cihên vala bi qertafên nebi-navkirinê (-ek / -in) dagirin.

- 1- Li taxê dibistan _____ heye.
- 2- Di pirtûkxaneyê de pirtûk _____ hene.
- 3- Li bin darê zilam _____ heye.
- 4- Li malê mirov _____ hene.

un te MALBAT

► Danasîna malbatê ► Danasîna kesan ► Spartek

A- Danasîna malbatê

Ev diya min e.
Navê wê Dilşa ye.

Ev bavê min e.
Navê wî Rodî ye.

Ev xwişka min e.
Navê wê Pelîn e.

Ev birayê min e.
Navê wî Serhat e.

Ev dapîra min e.
Navê wê Gulê ye.

Ev bapîrê min e.
Navê wî Bozo ye.

Ev xaltîka min e.
Navê wê Evîn e.

Ev dotmama min e.
Navê wê Xunav e.

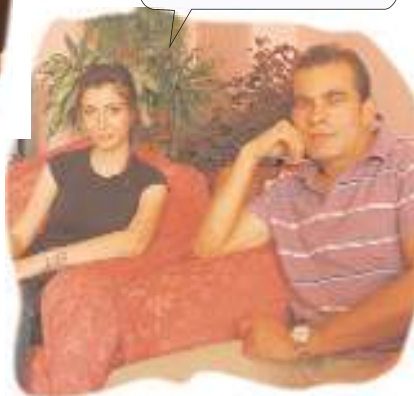
Ev apê min e. Navê wî Ferzende ye.

Ev meta min e.
Navê wê Kewê ye.

Ev xalê min e.
Navê wî Sertac e.

Ev xwişkên min in.
Navên wan Dîlan û Peliñ in.

Veqetandek	Mînak
-a (yekjimar-mê)	Meta min
-ê (yekjimar-nêr)	Bavê min
-ên (pirjimar)	Xwişkên min

1- Cihên vala li gorî agahiyên her du rûpelên pêşîn dagirin.

bûra	tî	hevjîn	bapîr	birazî	keç	law	nevî
bûk	nevî	xwarzî	xwişk				

1) Bozo _____ Dîlanê ye.

2) Serhat _____ Ferzende yî ye.

3) Dilşa _____ Gulê ye.

4) Sertac _____ Rodiyî ye.

5) Pelîn _____ Qencoyî ye.

6) Dîlan _____ Sertacî ye.

7) Kewê _____ Rodiyî ye.

8) Ferzende _____ Dilşayê ye.

9) Gulê _____ Bozoyî ye.

10) Dîlan, Pelîn û Serhat _____ Gulêê ne.

11) Ferzende û Rodî _____ Bozoyî ne.

12) Dîlan û Pelîn _____ Rodiyî ne.

Tewang

Qertafên tewangê	Mînak
-ê (mê-yekjimar)	Bavê Dîlanê parêzer e. Bavê wê parêzer e.
-î (nêr-yekjimar)	Diya Serhatî bijîşk e. Diya wî bijîşk e.
-an (pirjimar)	Keça mêvanan nexweş e. Keça wan nexweş e.

2- Cihên vala qertafên tewangê dagirin.

- 1- Apê Sosin__ nivîskar e.
- 2- Dayika Bager__ mamoste ye.
- 3- Rojda hevala Dîlan__ ye.
- 4- Azad hevalê Diyar__ ye.
- 5- Xaniyên cîran__ mezin e. (pirjimar)
- 6- Goga zarok__ sor e. (pirjimar)

Malbata Dîlanê

Di mala me de heft kes hene. Diya min, bavê min, xwişka min, birayê min, dapîr û bapîrê min û ez. Navê bavê min Rodî ye. Ew parêzer e. Navê diya min Dilşa ye. Ew

bijîşk e. Navê birayê min Serhat e. Ew xwendekar e. Navê xwişka min Pelîn e. Ew hîn piçûk e. Navê bapîrê min Bozo ye, navê dapîra min jî gul ye.

3- Pirsên jêrîn li gorî diyaloga jorîn bibersivînin.

1) Di mala Dîlanê de çend kes hene?

2) Rodî kî ye?

3) Navê diya Dîlanê çi ye?

4) Çend xwişk û birayên Dîlanê hene?

5) Navê dapîra Dîlanê çi ye?

6) Bozo kî ye?

Nivîs

Li gorî pirsên li jêr malbata xwe bidin nasîn.

1- Di mala we de çend kes hene?

2- Navên wan çi ne?

3- Ew çend salî ne?

4- Ew çi karî dikin?

Birayekî min
heye. Navê wî
Ciwan e.

Xwişkeke min
heye. Navê wê
Kewê ye

Çend xwişk û birayên te hene?

Diyar Çend xwişkên te hene?

Azad Sê xwişkên min hene.

Diyar Çend birayên te hene?

Azad Birayekî min heye.
Çend xwişk û birayên te
hene?

Diyar Xwişkek û du birayên min
hene.

4- Pirsên jêrîn li gorî diyaloga jorîn bibersivînin.

1. Çend xwişkên Azad hene?

2. Çend birayên Azad hene?

3. Çend xwişk û birayên Diyar
hene?

Vegetandekên nebinavkirî	Mînak
-eke (mê/yekjimar)	Xwişkeke min heye.
-ekî (nêr/yekjimar)	Birayekî min heye.
-ine (pirjimar)	Hevaline min hene.

5- Cihên vala dagirin.

1- **Dilba** Çend xwişkên _____ hene?

Gulbîn Du xwişkên min _____

Dilba _____ xwişkên te çi ne?

Gulbîn Navê yekê Bihar, _____ ya
din jî Berfîn e.

2- **Dilba** Çend birayên te _____?

Gulbîn Birayekî _____ heye.

Dilba _____ birayê te çi ye?

Gulbîn Navê _____ min Hogir e.

3- **Rojda** Çend xwişk û birayên te _____?

Zînê Du xwişkên _____ hene, lê
birayên min tune ne.

Rojda Navên wan çi _____?

Zînê Navên wan Delal û Asmîn _____.

Malbata Delalê

Navê min Delal e. Ez xwendekar im. Ez deh salî me. Diya min mamoste ye. Navê wê Sosin e. Ew çil û heşt salî ye. Bavê min bazirgan e. Navê wî Hogir e. Ew pêncî û pênc salî ye.

Du birayên min hene. Birayekî min bijîşk e. Navê wî Bahoz e. Ew bîst û heşt salî ye. Birayekî min jî rojnamevan e. Navê wî Aso ye. Ew bîst û şeş salî ye.

Apekî min heye, navê wî Sîdar e, ew ajokar e. Dotmameke min heye. Navê wê Şîlan e. Ew hunermend e. Du pismamên min hene. Pismamekî min karker e, navê wî Hozan e. Pisma-kekî min jî firoşkar e. Navê wî Menal e.

6- Pirsên jêrîn li gorî nivîsa li jor bibersivînin.

1. Sosin çi karî dike?

2. Hogir çend salî ye?

3. Çend birayên Delalê hene?

4. Aso çi karî dike?

5. Navê dotmama Delalê çi ye?

6. Çend kurên Sîdarî hene?

7- Li gorî nivîsa jorîn cihên vala bi navên pîşeyan dagirin.

- 1- Sosin _____ ye.
- 2- Hogir _____ e.
- 3- Bahoz _____ e.
- 4- Aso _____ e.
- 5- Sîdar _____ e.
- 6- Şîlan _____ e.
- 7- Hozan _____ e.
- 8- Menal _____ e.

Kî / Kê

8- Pirsên van bersivan bi kî / kê binivîsin.

Mînak

*Bavê Delalê kî ye? Bavê Delalê Hogir e.
Hogir bavê kê ye? Hogir bavê Delalê ye.*

1- _____ ?

Sosin diya Delalê ye.

2- _____ ?

Delal xwişka Bahozî ye.

3- _____ ?

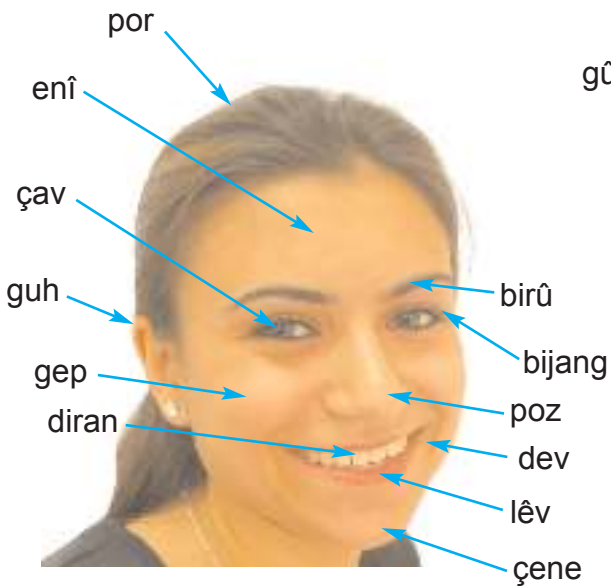
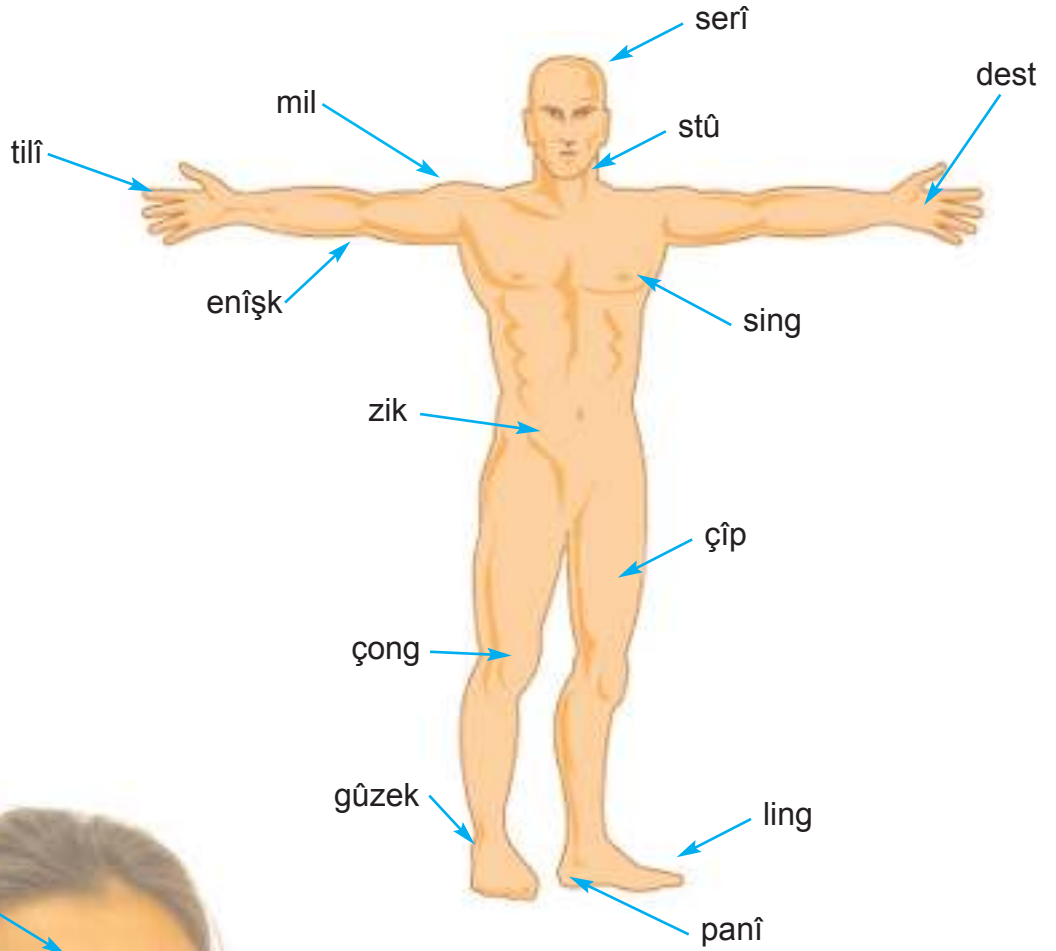
Aso kurê Hogirî ye.

4- _____ ?

Şîlan keça Sîdarî ye.

B- Danasîna kesan

Reng û dirûv

Ev jinapa min e.
Navê wê Gulnaz
e. Ew jineke dirêj
û bejnzirav e.
Porê wê xingalî
ye. Çavên wê şîn
in.
Ew jineke jîr e.

Ev pismamê
min e. Navê wî
Şivan e. Ew
xortekî kurt û
xwîngerm e.
Ew porkurîşk û
çavreş e.
Şivan xortekî
jîr û jêhatî ye.

Ev hevjinê meta
min e. Navê wî
Bawer e. Ew zi-
lamekî navsere
ye. Porê wî
qehweyî ye.
Çavên wî hingi-
vîn in. Ew miro-
vekî zarşîrîn e.

Ev keça meta
min e. Navê wê
Nalîn e. Ew ke-
çeke çavşîn e.
Porê wê zer û
pêldar e. Ew
keçek rûgeş û
zana ye.

1- Pirsên li jêr li gorî nivîsan bibersivînin.

1- Çavên Gulnazê çi reng in?

2- Porê Şivanî çawa ye?

3- Kî kurt û xwîngerm e?

4- Çavên kê hingivîn in?

5- Kî zarşîrîn e?

6- Porê kê qehweyî ye?

Nivîs

Hûn jî hevalekî/e xwe bidin nasîn.

Çav	Por	Bejn	Xûy	Taybetî
çavreş çavşîn çavhingivîn çavzer	xingalî şitî kurîşk	dirêj kurt/kin	xwîngerm zarşîrîn rûgeş	jîr jêhatî zana

Hîndarî

1- Valahiyên nivîsara li jêr temam bikin û bixwînin.

Navê min Zozan _____. Ez rojnamevan _____. Diya min bijîşk e. Bavê _____ dîrokzan _____. Du xwişkên min _____. Xwişka _____ a mezin endazyar e. Xwişka min a biçûk jî xwendekar _____. Apê _____ wêjevan e. Meta min mamoste _____. Dotmama _____ wênesaz e. Pismamekî min _____, ew jî nivîskar e.

2- Ji hevokên li jêr ji bo yên rast stûna (r) ji bo yên çewt stûna (ç) xêz bikin.

	Hevok	r	ç
1	Zozan xwendekar e.		✓
2	Diya Zozanê endazyar e.		
3	Bavê Zozanê dîrokzan e.		
4	Xwişka Zozanê bijîşk e.		
5	Apê Zozanê wêjevan e.		
6	Dotmama Zozanê hunermend e.		
7	Pismamê Zozanê nivîskar e.		

3- Cihên vala bi veqetandekên binavkirî (-a, -ê, -ên) dagirin.

1- Xwişk_____ min biçûk e.	8- Met_____ wê perestar e.
2- Bira_____ min mezin e.	9- Xal_____ min karsaz in.
3- Rustem_____ Zal pehlewana e.	10- Bira_____ min xwendekar in.
4- Kawa_____ Hesinker serhildêr e.	11- Pismam_____ min karker in.
5- Heval_____ min zîrek in.	12- Bav_____ wî endazyar e.
6- Sê bira_____ min hene.	13- Bira_____ min bijîşk e.
7- Ap_____ min ajokar e.	14- Dotmam_____ min hunermend e.

4- Cihên vala bi veqetandekên nebinavkirî (-eke, -ekî, -ine) dagirin.

1- Xwişk_____ min heye.	6- Met_____ Delalê heye.
2- Bira_____ te heye.	7- Heval_____ Delalê pir baş in.
3- Delal keç_____ çardehsalî ye.	8- Xwişk_____ Zînê heye.
4- Malbata Delalê di xanî_____ biçûk de rûdinê.	9- Bira_____ Tacdîn heye.
5- Xal_____ Delalê heye.	10- Beka fêsiad_____ pir xirab e.
	11- Tacdîn heval_____ fedakar e.

A- Xebata li ser peyvan

1- Nêçîra peyvan

1. *DAPÎR*
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.

D	R	B	Z	S	T	A	B	Q	X
A	X	A	L	W	Q	P	I	L	B
P	W	V	A	R	M	R	R	Y	E
Î	I	S	D	D	E	K	A	G	X
R	Ş	M	O	S	T	E	Q	W	D
W	K	E	T	R	T	Ç	T	Y	Ê
Z	K	X	M	C	B	A	P	Î	R
X	R	L	A	W	C	V	B	N	A
Q	W	E	M	R	T	Y	U	P	R
P	I	S	M	A	M	D	F	G	H
W	X	A	L	T	Î	O	Ş	N	M

2- Hevokên her du koman yên hev û du temam dîkin bigihînin hev.

1. Xwişka bavê mirov	a. xalê mirov e.
2. Keça apê mirov	b. meta mirov e.
3. Xwişka diya mirov	c. xaltîka mirov e.
4. Birayê dayika mirov	d. dotmama mirov e.
5. Pismamê mirov	e. lawê apê mirov e.

1	2	3	4	5
b				

B- Xwendin û bikaranîna zimên

Malbata Bahozi

1- Nivîsa li jêr bixwînin û pirsan bibersivînin.

Navê min Bahoz e. Ez ji Qamîşlo me. Ez hevdeh salî me. Ez xwendekar im. Porê min reş û kurîşk e. Çavên min reş in. Ez dirêj û bejnzirav im.

Navê diya min Besna ye. Ew mamoste ye. Ew çil salî ye. Porê wê zer û kurt e. Çavên wê şîn in. Ew jineke xweşik e.

Bavê min zilamekî dirêj e. Navê wî Rojhat e. Ew karmend e. Ew çil û du salî ye. Porê wî qehweyî ye. Çavên wî reş in.

Du xwişkên min hene. Navên wan Zelal û Delal in. Lê belê qet birayên min tune ne.

Zelal yazdeh salî ye. Ew xwendekar e. Ew porzer û çavşîn e. Delal neh salî ye. Ew bejn kurt e.

Bapîrê min şêst û du salî ye. Navê wî Ehmed e. Çavên wî reş in. Navê dapîra min Zîn e. Ew jineke qelew e.

- 1- Bahoz ji ku derê ye? _____
- 2- Ew çend salî ye? _____
- 3- Ew çi karî dike? _____
- 4- Çavên Bahozi çi reng in? _____
- 5- Bahoz kurekî dirêj e? _____
- 6- Besna kî ye? _____
- 7- Porê Besnayê çawa ye? _____
- 8- Rojhat bavê kê ye? _____
- 9- Çavên Rojhatî çi reng in? _____
- 10- Zelal û Delal kî ne? _____

Malbata Zelalê

2- Di nivîsa li jêr de cihên vala bi cînavk û qertafên kesane dagirin.

Navê min Zelal e. ____ ji Amûdê me. Ez çardeh salî ____ . Çavên ____ reş in. Porê min şitî û reş ____ . Navê bavê min Rojan e. ____ çil salî ____ . Ew zîvker e. Çavên ____ reş in. Porê wî qehweyî ____ . Ew kin û qelew e. Bavê min zilamekî çeleng e. Navê diya min Zîn e. Ew çil û sê salî ____ . Ew bermalî ye. Çavên ____ hingivîn in. Porê wê xingalî ye. ____ kurt e. Diya min jineke rûgeş e. Du birayên min hene. Navên ____ Rûbar û Kawa ne. Rûbar sêzdeh salî ye. ____ xwendekar e. Ew çavşîn ____ . Kawa yek salî ____ . Çavên ____ qehweyî ne.

3- Di nivîsa li jêr de veqetandekan bi cih bikin.

Nav ____ dapîr ____ min Zerya ye. Ew şêst û pênc salî ye. Por ____ wê şitî ye. Çav ____ wê reş in. Ew qelew e. Bapîr ____ min şêst û çar salî ye. Nav ____ wî Ziya ye. Çav ____ wî qehweyî ne.

Ap ____ min heye. Navê wî Sîdar e. Ew parêzer e. Ew zîlam ____ çeleng e. Navê amojin ____ min Narîn e. Ew rojnamewan e. Ew gelekî xwîngerm e. Pismam ____ min heye. Nav ____ wî Bager e. Ew deh salî ye. Ew çavşîn e. Ew kur ____ şermok e. Navê dotmam ____ min Xûnav e. Ew keç ____ xwîngerm e.

Nivîs

Hûn jî der heqê malbata xwe nivîsekê binivîsin.

4- Valahiyan bi veqetandekan (-a, -ê, ên, -eke, -ekî, -ine) dagirin.

- 1- Navê Ap ____ min Ferhat e.
- 2- Çav ____ xwişk ____ min reş in.
- 3- Du bira ____ min hene.
- 4- Xwişk ____ Avşînê heye.
- 5- Xanî ____ me heye.

- 6- Çar pênuş ____ min hene.
- 7- Çente ____ min reş e.
- 8- Mal ____ me mezin e.
- 9- Zozan jin ____ jîr e.
- 10- Ronî kur ____ çeleng e.

5- Cihên vala bi qertafên tewangê dagirin. (-ê, -î, -an)

- 1- Bavê Hogir___ bazirgan e.
- 2- Diya Evîn___ bermalî ye.
- 3- Li Dêrikê darên gûz___ hene.
- 4- Çavên Xezal___ reş in.
- 5- Keça mêvan___ newxêş e.

6- Bi peyvên li jêr hevokan çêkin.

- 1- Jêhat / xort / çeleng _____
- 2- Por / Zerya / dirêj _____
- 3- Ew / kur / jîr _____
- 4- Ap / min / zilam / zana _____
- 5- Rohîv / jin / bedew _____
- 6- Bav / heval / min / parlamenter _____
- 7- Hevser / xwişk / min / çeleng _____
- 8- Bira / wê / mirov / hêja _____
- 9- Tu / jin / çalak _____
- 10- Sosin / keç / xwîngerm _____

7- Di nivîsa li jêr de binê veqetandekan xêz bikin.

Navê min A

A- Çalakiyên rojane

Tu çi dikî

Ez radibim.

Ez serçavên xwe dişom.

Ez pirtûkê dixwînim.

Ez wêneyan xêz dikim.

Em digerin.

Em diaxivin.

Em taştê dixwin.

Em tenîsê dilîzin.

Dema Niha

cînavk	qertafa dema niha	rayek	qertafa kesane	hevok
Ez	di	ç	im	Ez diçim / naçim.
Tu			î	Tu diçî / naçî.
Ew			e	Ew diçe / naçe.
Em			in	Em diçin / naçin.
Hûn			in	Hûn diçin / naçin.
Ew			in	Ew diçin / naçin.

Dîlan çi dike?

Forma neyînî ya dema niha

lêker	qertafa dema niha	pêşgir	rayek	qertafa kesê/a yekemîn	forma dema niha	neyîniya dema niha
bûn	di		b	im	dibim	nabim
anîn			în		tînim (dihînim)	nayînim
hêlan			hêl		dihêlim	nahêlim
gotin			bêj		dibêjim	nabêjim
xwarin			xw		dixwim	naxwim
hatin			hê		têm	nayêm
xwendin			xwîn		dixwînim	naxwînim
lîstin			lîz		dilîzim	nalîzim
şûştin			şo		dişom	naşom
gerîn			ger		digerim	nagerim
kirîn			kir		dikirim	nakirim
kişandin			kişîn		dikişînim	nakişînim
rabûn		ra	b		radibim	ranabim
vekirin		ve	k		vedikim	venakim
raketin		ra	kev		radikevim	ranakevim
wergerandin		wer	gerîn		werdigerînim	wernagerînim

1- Diyalogê bixwînin û pirsan bibersivînin.

Dilşa Keça min, tu çi dikî?
Dîlan Ez spartekên xwe çêdîkim.
Dilşa Baş e. Pelîn çi dike?
Dîlan Ew li odeya xwe ye, wêneyan xêz dike. Meta min li vir e. Ew û bavê min li televîzyonê temaşe dikin.
Dilşa Serhat li malê ye?
Dîlan Belê, ew jî rojnameyê dixwîne.
Dilşa Baş e. Ez jî di rê de me, tîm malê. Daxwazeke we heye?
Dîlan Na, spas.

1- Dîlan bi kê re diaxive?

2- Pelîn çi dike?

3- Bavê Dîlanê çi dike?

4- Kî rojnameyê dixwîne?

5- Dilşa diçe ku derê?

6- Dîlan xwarinê çêdike?

7- Pelîn wêneyan xêz dike?

8- Meta Dîlanê tîrşîkê çêdike?

9- Serhat rojnameyê dixwîne?

10- Dilşa bi Serhatî re dipeyive?

Tewang

Qertafên tewangê	Mînak:(binavkirî)	Mînak:(nebinavkirî)
/-ê (mê)	Ez darê dibînim.	Ez darekê diçinim.
/-î (nêr)	Ew nanî dixwe.	Ew nanekî dikire.
/-an (pirjimar)	Em hevalan dibînin.	Ew hevalinan dibînin.

1- Ez avê vedixwim.

2- Ew firavînê dixwe.

3- Ew Zozanê dibîne.

4- Ew nanî dixwe.

5- Tu Azadî dibînî?

6- Ew gulên bêhn dike.

7- Em li zarokan dinêrin.

Hîndarî

1- Lêkerên di nava kevanekê de li gorî dema niha bikişînin

Azad	Dîlan, tu li ku derê yî?
Dîlan	Ez li mala Hêlînê me. Rojda û Diyar jî li vir in.
Azad	Baş e. Hûn çî _____ (kirin)?
Dîlan	Ez û Hêlîn li waneya dîrokê _____ (xebitîn). Rojda nameyekê _____ (nivîsîn). Diyar jî rojnameyê _____ (xwendin). Tu jî _____ (hatin)?
Azad	Erê, ez jî _____ (hatin) Gelo xwarin heye?
Dîlan	Erê, diya Hêlînê ji me re xwarinê _____ (çêkirin).
Azad	Baş e. Ez jî ava fêkiyan _____ (anîn).

2- Lêkerên di nava kevanekê de li gorî dema niha bikişînin.

1- Rojîn sêvekê _____ (xwarin)	5- Ez _____ (na/raketin)
2- Tu çayê _____? (vexwarin)	6- Em _____ (na/gerîn)
3- Azad _____ dibistanê. (çûn)	7- Rojda gulan _____ (na/çinîn)
4- Em li fîmekî temaşe _____ (kirin)	8- Pelên daran _____ (weşîn)
	9- Ez cilan _____ (şûştin)

3- Li gorî mînakan bersivan binivîsin.

Mînak

Serdar pirtûkê dixwîne?
Erê, Serdar pirtûkê dixwîne.

Rojîn çayê vedixwe? (av)
Na, Rojîn çayê venaxwe. Ew avê vedixwe.

1- Hûn diçin malê? (kargeh)
Na, _____	4- Zarok ji dibistanê tên?
Erê, _____
2- Zozan çîrokan dibêje? (helbest)
Na, _____	5- Hêlîn bi Azadî re dipeyive?(Diyar)
Na, _____
3- Tu nameyekê dinivîsî?
Erê, _____	

4- Li gorî mînakê bersivan binivîsin.

Mînak: Tu diçî ku derê?(dibistan)
Ez diçim dibistanê.

1- Bahoz çî dişo? (cil)
_____	4- Tu çî dixwî? (nan)
_____
2- Zelal bi kê re diaxive? (Sertac)
_____	5- Zarok çî dilîzin? (futbol)
_____
3- Bager ji ku derê tê? (şano)
_____	6- Kî stranan dibêje? (Delal)
_____

B- Rojêke Dîlanê

Dîlan her roj serê sibehê zû radibe.
 Serçavên xwe dişo.
 Taştêya xwe dixwe.
 Piştî, ew bi serwîsê diçe dibistanê.
 Waneyên wê nîvro diqedin.
 Dîlan ji dibistanê derdikeve, tê malê.
 Ew firavîna xwe li malê dixwe.
 Paşê derdikeve derve û heta berêvarê
 dema xwe bi çalakîyên cihêreng der-
 bas dike. Paşê dîsa vedigere malê.
 Tevî malbata xwe şîvê dixwe.
 Spartekên xwe çêdike, hinekî li
 televîzyonê temaşe dike û radikeve.

1- Pirsên jêrîn li gorî nivîsa jorîn bibersivînin.

1. Dîlan kengî radibe?

2. Dîlan piştî ku serçavên xwe
 dişo, çi dike?

3. Waneyên Dîlanê kengî
 diqedin?

4. Dîlan firavîna li ku dixwe?

5. Dîlan tevî kê şîvê dixwe?

6. Dîlan kengî spartekên xwe
 çêdike?

7. Piştî spartekan ew çi dike?

daçek

Li	Ez li Amûdê dijîm.
	Ew firavîna li malê dixwe.
Bi	Dîlan bi serwîsê diçe dibistanê.
	Serhat bi diya xwe re dipeyive.
Ji	Ez ji malê tîm.
	Berfîn ji Kobanê ye.
	Ew ji muzîkê hez dike.

C- Bernameya Dîlanê ya heftane

Dîlan ji çalakiyên hunerî û werzîşî pir hez dike. Lewma jî ew beşdarî gelek çalakiyan dibe. Ew roja duşemê diçe avjeniyê. Roja sêşemê ew beşdarî xebatên şanoyê dibe. Dîlan roja çarşemê li malê dimîne û karên malê dike. Ew roja pêncşemê dema xwe bi hevalên xwe re derbas dike. Roja îne diçe kursa gîtarê. Dawiya hefteyê jî bi malbata xwe re diçe serdana xizmên xwe.

1- Pirsên jêrîn li gorî nivîsa jorîn bibersivînin.

1. Dîlan roja duşemê çi dike?

2. Dîlan kîjan rojê beşdarî xebatên şanoyê dibe?

3. Roja çarşemê Dîlan çi dike?

4. Ew kîjan rojê dema xwe bi hevalên xwe re derbas dike?

5. Dîlan roja îne diçe kursa çi?

Lêkerên Hevedudanî

beşdar bûn	Ez her sibe beşdarî <u>civînê</u> <u>dibim</u> .
hişyar bûn	Ew her roj di heftan de <u>hişyar</u> <u>dibe</u> .
amade kirin	Ew her sibe taştêyê <u>amade</u> <u>dike</u> .
hişyar kirin	Bavê min her sibe me <u>hişyar</u> <u>dike</u> .
avjenî kirin	Ez her hefte <u>avjeniyê</u> <u>dikim</u> .
derbas kirin	Em betlaneya xwe li ber zeryayê <u>derbas</u> <u>dikin</u> .
xêz kirin	Ew wêneyan <u>xêz</u> <u>dike</u> .
li _____ temaşe kirin	Ez <u>li</u> nûçeyan <u>temaşe</u> <u>dikim</u> .
li _____ nêrîn	Ew <u>li</u> zarokan <u>dinêre</u> .
li _____ guhdarî kirin	Ez <u>li</u> stranan <u>guhdayî</u> <u>dikim</u> .
li _____ siwar bûn	Em <u>li</u> keştiyê <u>siwar</u> <u>dibin</u> .
li _____ dan	Ew <u>li</u> tembûrê <u>dide</u> .
dest pê kirin	Karê me di dehan de <u>dest</u> <u>pê</u> <u>dike</u> .

Hîndarî

Navê min Zelal e. Ez bijîşk im. Ez bi meta xwe re li Qamîşlo dijîm. Ez di nexweşxaneyêke taybet de dixebitim. Meta min sibehê zû radibe û min hişyar dike. Em bi hev re taştê dixwin. Piştê ez firaqan dişom û ji malê derdikevim. Nexweşxane nêzî mala me ye. Ez her sibe bi peyatî diçim nexweşxaneyê. Karê min di nehan de dest pê dike. Ez firavînê bi hevalên xwe re dixwim. Ez di şeşan de ji nexweşxaneyê derdikevim. Ez carinan hevalên xwe dibînim, carinan jî diçim mala birayê xwe. Em bi hev re şîvê dixwin. Bi êvaran ez qet li televîzyonê temaşe nakim. Bi piranî ez pirtûkan dixwînim an jî li muzîkê guhdariyê dikim. Rojên şemiyê ez diçim sûkê û pêdiviyên malê dikirim. Roja yekşemê jî carinan diçim şanoyê yan jî digerim.

1- Nivîsa li jor li gorî kesa sêyem ji nû ve binivîsin.

Navê wê Zelal e. _____

2- Di nivîsa li jêr de lêkeran li gorî dema niha bikişînin.

Ez mamoste me. Navê min Dildar e. Ez li Amûdê dijîm. Ez di dibistaneke mezin de _____ (xebitîn). Ez sibehê zû _____ (rabûn). Ez hevsera xwe hişyar _____ (kirin). Em taştê _____ (xwarin). Piştê ez _____ (çûn) dibistanê. Waneyên min di duyan de _____ (qedîn). Piştî dibistanê ez hevalên xwe _____ (dîtin). Ez di pêncan de _____ (gihaştin) malê. Ez rojnameyê _____ (xwendin). Ez şîvê _____ (çêkirin). Hevsera min Sosin, di şeşan de _____ (hatin) malê. Em şîvê _____ (xwarin). Piştî şîvê em carinan li televîzyonê temaşe _____ (kirin) û carinan jî pirtûkan _____ (xwendin).

Navê min Aldar e. Ez nivîskar im. Ez bi malbata xwe re li Bilbilê dijîm. Ez sibehan dereng radibim. Piştî taştê ez rojnameyan dixwînim. Piştê ez demekê li nûçeyan temaşe dikim. Berî

êvarê ez carinan hevalên xwe dibînim û carinan jî li ber Behra Wanê digerim. Bi êvaran ez ji bo rojnameya RONAÎ nivîsaran dinivîsim. Bi şev heta dereng ez li ser pirtûka xwe dixebitim.

3- Ji bo bersivên li jêr pirsan binivîsin.

- 1- _____ ? Aldar li Bilbilê dijî.
- 2- _____ ? Ew bi malbata xwe re dijî.
- 3- _____ ? Erê, ew sibehan dereng radibe.
- 4- _____ ? Ew piştî taştê rojnameyan dixwîne.
- 5- _____ ? Ew bi êvaran nivîsaran dinivîse.

Xwe

Ez bi malbata **xwe** re dijîm. / Ew spartekên **xwe** çêdike.

4- Lêkerên li jêr li gorî dema niha bikişînin.

- 1- Ew qet spartekên xwe _____ (çêkirin/na).
- 2- Delal qet _____ (westan/na).
- 3- Diya min her roj cilan _____ (şûştin).
- 4- Dapîra min her şev ji me re çîrokan _____ (vegotin).
- 5- Li vir qet berf _____ (barîn/na).
- 6- Em her sibe malê _____ (malaştin).
- 7- Tu li ku derê _____ (jîn)?
- 8- Em rojên şemiyê _____ (civîn).
- 9- Ez her sibe _____ (meşîn).
- 10- Tu qet stranan _____ (gotin)?

5- Hevokên li jêr li gorî xwe biqedînin.

- 1- Ez carinan _____
- 2- Ez tu carî _____
- 3- Ez her sibe _____
- 4- Ez bi êvaran _____
- 5- Ez rojên şemiyê _____
- 6- Ez rojên yekşemê _____

6- Ji hevokên li jêr yên ku ji bo we rast in hilbijêrin.

- 1- Ez her sibe zû radibim.
- 2- Ez tu carî taştê naxwim.
- 3- Ez pirî caran firavînê li derve dixwim.
- 4- Ez bi êvaran li televîzyonê temaşe dikim.
- 5- Ez qet naçim şanoyê.
- 6- Ez carinan diçim sînemayê.
- 7- Ez tu carî wêneyan xêz nakim.
- 8- Ez qet li muzîkê guhdariyê nakim.

Nivîs

Der heqê rojê xwe de binivîsin.

Hokerên çendaniyê

qet, tu carî, hin caran, carinan, pirî caran, her tim, her sibe, her êvar

D- Dem û Demsal

navên meh û demsalan

BIHAR	Adar	Avrêl	Gulan
HAVÎN	Pûşper	Tîrmeh	Gelawêj
PAYÎZ	Rezber	Kewçêr	Sermawez
ZIVISTAN	Berfanbar	Rêbendan	Reşemî

navên rojan

şemî yekşem duşem sêşem çarşem pêncşem în

danên rojê

Berbang Beyanî Nîvro Berêvar Êvar Şev

danên xwarinê

Xurînî: Danê xwarinê yê yekemîn e.

Taşî: Xwarina serê sibehê ye.

Firavîn: Xwarina nîvro ye.

Şiv: Xwarina êvarê ye.

Paşiv: Xwarina nîvê şevê ye.

Demsal

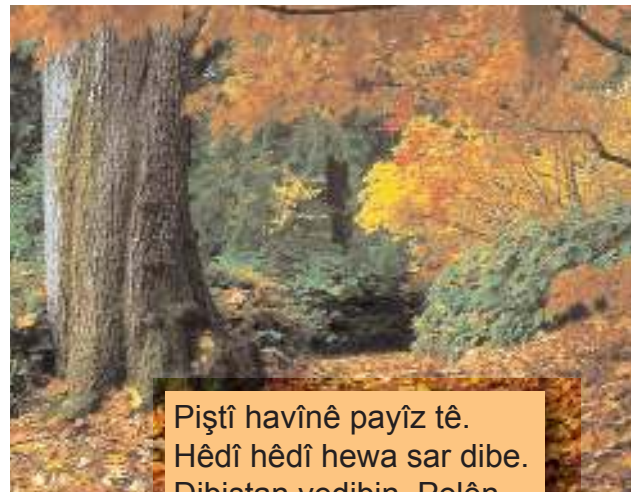
Di demsala biharê de hewa
hêdî hêdî germ dibe. Baran
dibare û kulîlk vedibin.
Jiyana biharê xweş e.

Zivistan sar e. Berf dibare.
Av diqerise. Di zivistanê de
jiyan zehmet e.

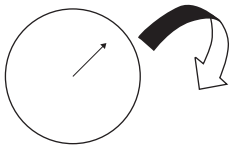

Havîn germ e. Li gundan
dema paletiyê ye. Havînê
fêkî digihêjin. Havîn dema
betlaneyê ye.

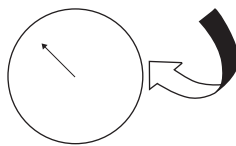

Piştî havînê payîz tê.
Hêdî hêdî hewa sar dibe.
Dibistan vedibin. Pelên
daran diweşin.

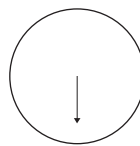
E- Saet

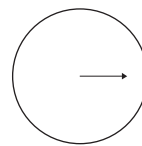
dibore

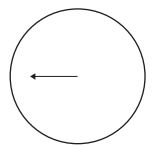
heye

nîv

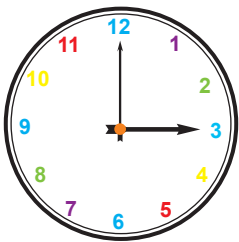

çaryek dibore

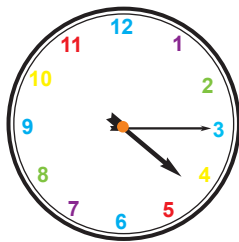

çaryek heye

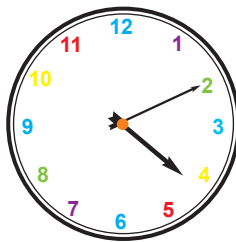
Saet çend e?

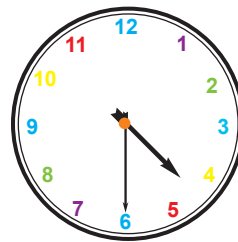
Saet sê ye.

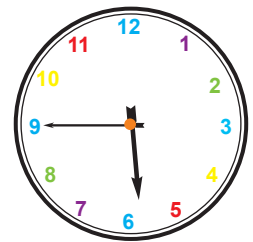
Saet çar û çaryek e.

Saet ji çaran deh dibore. / Çar û deh deqe ye.

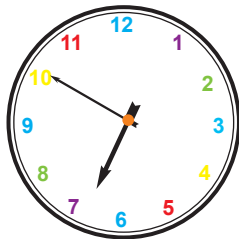
Saet çar û nîv e.

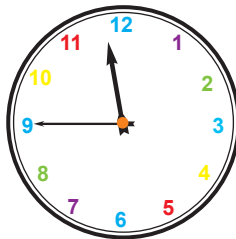
Saet ji şeşan re çaryek heye. / şeş kêm çaryek e.

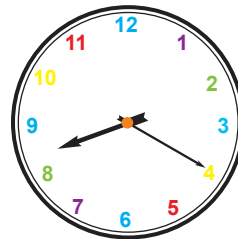
Saet ji heştan pênc dibore. / Heşt û pênc deqe ye.

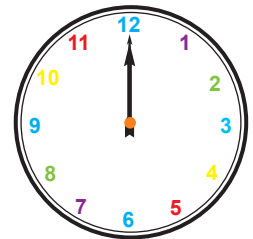
Saet ji heftan re deh heye. / Heft kêm deh deqe ye.

Saet dozdeh kêm çaryek e.

Saet ji heştan bîst dibore. / Heşt û bîst deqe ye.

Saet dozdeh e.

1- Li ber reqeman bi nivîsê saetê binivîsin.

7:05 :	9:10:	10:30:
7:08 :	9:15:	10:34:
8:09 :	9:25:	10:40:

Rojeke Azadî

Ez her roj serê sibehê saet di heftan de hişyar dibim. Ez diçim serşokê, ser çavên xwe dişom. Ez taştê dixwim, bi lez û bez ji malê derdikevim. Ez saet di heft û nîvan de li serwîsa dibistanê siwar dibim. Saet di heştan de em digihêjin dibistanê. Waneyên me saet di heşt û nîvan de dest pê dikin. Saet di dozdeh û nîvan de em navbera nîvro didin. Saet di yekê de em firavîna xwe li xwaringeha dibistanê dixwin. Saet diduyan de dîsa waneyên me dest pê dikin. Waneyên me piştî nîvro heta seat çaran didomin.

Ez saet di çar û nîvan de digihêjim malê. Ez gelek caran saet di pênc kêr çarekê de ji malê derdikevim. Ez heta saet şeşan dema xwe bi hevalên xwe re li derve derbas dikim û paşê vedigerim malê. Êvarî seat di heftan de em şîvê dixwin. Ez ji heft û nîvan heta seat nehê şevê spartekên xwe çêdikim. Piştî wê ez heta seat yazdehan li televizyonê temaşe dikim. Piştî saet yazdehan ez pirtûkekê dixwînim û saet di dozdehan de radikevim.

2- Pirsên li jêr li gorî nivîsê bibersivînin.

1- Azad saet di çendan de li serwîsê siwar dibe?
_____	5- Ew saet di çendan de şîvê dixwin?
_____
2- Wane di çendan de dest pê dikin?
_____	6- Azad kengî li televizyonê temaşe dike?
_____
3- Ew li ku firavînê dixwe.
_____	7- Azad saet ji heft û nîvan heta nehê şevê çî dike?
_____
4- Azad saet di çendan de ji dibistanê vedigere malê?
_____	8- Ew kengî radikeve?
_____

3- Reqemên saetan ên di nav kevanekê de wekî nivîs binivîsin.

Rojda saet di _____ (8:15) de hişyar dibe. Ew _____ (8:30) taştê amade dike. Rojda saet di _____ (9:00) taştê dixwe. Ew saet di _____ (9:30) de ji malê derdikeve, saet di _____ (10:00) digihêje ser kar. Ew heta _____ (12:00) dixebite. Saet di _____ (12:10) ew firavînê dixwe. Rojda saet _____ (13:00) vedigere ser kar û heta saet _____ (17:00) dixebite. Ew piştî kar bi hevalên xwe re digere û saet di _____ (19:30) vedigere malê.

A - Xebata li ser peyvan

1- Cihên vala bi van peyvan dagirin.

payîz sar berf fêkî kulîlk havîn

- 1- Demsala _____ ê germ e.
- 2- Di _____ ê de pelên daran diweşin.
- 3- Di biharê de _____ vedibin.
- 4- Di zivistanê de _____ û baran dibarin.
- 5- Sêv _____ ye.
- 6- Di zivistanê de hewa _____ e.

2- Navên mehan li gorî demsalan binivîsin

Bihar : _____

Havîn : _____

Payîz : _____

Zivistan : _____

3- Nêçîra peyv û komepeyvan

1. **PAYÎZ**
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.

P	A	Y	Î	Z	W	Q	R	S	G
R	G	D	B	I	H	A	R	E	E
E	U	U	A	V	R	Ê	L	R	L
Ş	L	Ş	A	I	S	D	F	M	A
E	A	E	A	S	S	D	F	A	W
M	N	M	S	T	D	F	G	W	Ê
Î	S	Î	D	A	D	A	R	E	J
H	A	V	Î	N	X	Ş	E	M	Î

4- Cihên vala bi peyvên di nava qadê de dagirin.

dibistan	havîn	payîz	biharê	kulîlk	baran	germ	sar
berf	demsal	fêkî	pel				

Di salekê de çar _____ hene. Sala kurdî 21'ê adarê bi demsala _____ dest pê dike. Di biharê de _____ vedibin, dinya geş û xweş dibe. Piştî biharê _____ tê. Di havînê de dinya _____ dibe. Havînê _____ digihêjin. Li pey havînê _____ tê. Di payîzê de _____ diweşin. _____ dibare, _____ vedibin. Zivistan _____ e. _____ dibare.

B - Bikaranîna zimên

1-Lêkerên li jêr li gorî dema niha bikişînin.

- 1- Ez _____ (çûn) dibistanê.
- 2- Em ji malê _____ (hatin).
- 3- Dîlan ji mastî hez _____ (na/kirin).
- 4- Sosin derî _____ (vekirin).
- 5- Hogir her êvar zû _____ (raketin).
- 6- Zozan û Berfîn îro _____ (na/çûn) dibistanê.
- 7- Hûn li malê taştê _____ (na/xwarin).
- 8- Zozan destên xwe _____ (şûştin).
- 9- Tu tiştêkî _____ (na/xwestin).
- 10- Gulşîn şîr _____ (na/vexwarin).
- 11- Ez rojnameyê _____ (na/xwendin).
- 12- Hûn îro _____ (na/xebitîn)?
- 13- Diya min her roj _____ (gerîn).
- 14- Ez her sibe _____ (meşîn).
- 15- Ez tu carî nameyan _____ (na/nivîsîn).
- 16- Birayên min li kuçeyê _____ (lîstin).
- 17- Baran _____ (na/barîn).
- 18- Serê min _____ (êşîn).
- 19- Ez benîşt _____ (cûtin).
- 20- Em li nûçeyan temaşe _____ (kirin).

2- Bi bêjeyên li jêr hevokan çêkin.

- 1- tu car / taştê / ez / naxwim _____
- 2- dijî / Hêlîn / Kerboranê/ li _____
- 3- dixwazin / em / azadiyê / _____
- 4- li / televîzyonê /tu / temaşe dikî / ? _____
- 5- ji / avjeniyê / ew / hez dike _____
- 6- carinan / em / geştê / diçin _____
- 7- bi şev / Jiyan / dereng / radikeve _____

3- Lêkerên di nava kevanekê de li gorî dema niha bikişînin.

Mînak: Jêhat diçe dibistanê. (çûn)

Gulan her roj sibehê zû ji xewê _____. (hişyar bûn)

Ser çavên xwe _____. (şûştin)

Taştêya xwe _____. (xwarin)

Piştî, ew bi serwîsê _____ dibistanê. (çûn)

Waneyên wê saet di duyan de _____. (qedîn)

Gulan ji dibistanê derdikeve, _____ malê. (hatin)

Heta berêvarê ew bi hevalên xwe re _____. (lîstin)

Piştî şîvê spartekên xwe _____. (çêkirin)

Paşê jî _____. (raketin)

4- Ji hevokên jêrîn ji bo yên rast stûna (r) ji bo yên çewt stûna (ç) xêz bikin.

	Hevok	r	ç
1	Gulan serê sibehê zû radibe.	✓	
2	Gulan serê sibehê ser çavên xwe naşo.		
3	Gulan li malê taştê dixwe.		
4	Gulan bi peyatî diçe dibistanê.		
5	Gulan ber bi êvarê vedigere malê.		
6	Gulan berî şîvê spartekên xwe çêdike.		

5-Van pirsan li gorî xwe bibersivînin.

Mînak

Tu li Dirbêsiyê dijî?

Erê, ez li Dirbêsiyê dijîm.

Na, ez li Dirbêsiyê najîm.

1- Tu ji şanoyê hez dikî?

4- Bavê te her roj taştê dixwe?

2- Bavê te mamostetiyê dike?

5- Dê û bavê te li Şamê dimînin?

3- Tu li televîzyonê temaşe dikî?

6- Tu û hevalên xwe, (hûn) diçin sînemayê?

6- Saetên ku bi hejmaran hatine nivîsîn bi nivîsê binivîsin.

Mînak

4:03 Ji çaran sê dibore.

4:15 Çar û çaryek e.

4:30 Çar û nîv e.

3:40 Ji çaran re bîst heye.

3:45 Çar kêr çaryek.

3:08 _____

2:34 _____

2:10 _____

3:50 _____

8:15 _____

1:45 _____

6:22 _____

12:53 _____

7:25 _____

11:19 _____

10:30 _____

9:59 _____

7- Cihên vala bi qertafên tewangê dagirin.

1- Ên binavkirî

/-ê/, /-î/, /-an/

1- Ew deriyê mal _____ vedike. (yekjimar)

5- Pelên dar _____ diweşin. (yekjimar)

2- Em dar _____ av didin. (pirjimar)

6- Tu çay _____ vedixwî.

3- Ez gul _____ diçinim. (pirjimar)

7- Ez bi Botan _____ re diçim.

4- Ew heval _____ dibîne. (pirjimar)

8- Ew diçe bajar _____.

2- Ên nebinavkirî

/-ekê/, /-ekî/, /-inan/

1- Ez bi xort _____ re dipeyivim. (yekjimar)

4- Dîlan li stran _____ guhdariyê dike. (yekjimar)

2- Em li xanî _____ digerin. (yekjimar)

5- Ew dar _____ diçîne. (pirjimar)

3- Ew name _____ dinivîse. (yekjimar)

6- Em sêv _____ dixwin. (pirjimar)

► Muzîk ► Werzîş ► Şano ► Sînema ► Xwendin ► Spartek

A- Muzîk

1- Li ser pirsên li jêr bipeyivin.

- 1- Hûn ji kîjan cureyê muzîkê hez dikin?
- 2- Dengê kîjan amûrên muzîkê bi we xweş tê?
- 3- Kêfa we ji kîjan hunermendî re tê?

2- Van peyvan binasin

stran **amûr** deng **dengê zîz** dengê dilsoj
zêmar dengbêj **stranbêj** dûrik **huner**
stirîn **hunermend**

3- Cihên vala bi peyvên li jor dagirin.

Dûrik, stranbêj, dilsoj, dengbêj, amûr, stran

- 1- Bilûr _____ muzîkê ye.
- 2- Meyremxan _____ navdar a kurd e.
- 3- _____ Lawikê Metînî pir xweş e.
- 4- Karapêtê Xaço _____ e.
- 5- Zêmar stranên _____ in.
- 6- Navê stranên dawetan _____ e.

Stranek

Zimanê Kurdî

Bi xeml û rewş e	Beyta Feqî ye	Qewqeba çîyan e
Şîrîn û xweş e	Kubra Xanî ye	Kubra Teyran e
Şîrîn û xweş e	Kubra Xanî ye	Kubra Teyran e
Zimanê kurdî	Zimanê kurdî	Zimanê kurdî

Bi xweş awaz e	Bi xeml û rewş e	Stranbêj
Letîf û naz e	Şîrîn û xweş e	Aramê Dîkran
Letîf û naz e	Şîrîn û xweş e	
Zimanê kurdî	Zimanê kurdî	

Tu ji muzîkê hez dikî?

Azad	Tu ji muzîkê hez dikî?	Azad	Tu ji kîjan hunermendî hez dikî?
Diyar	Erê, ez gelekî ji muzîkê hez dikim.	Diyar	Herî zêde ez ji Karapetê Xaço hez dikim. Tu ji kê hez dikî?
Azad	Kêfa te ji kîjan cureyê muzîkê re tê?	Azad	Ez ji dengê Miradê Kinê pir hez dikim.
Diyar	Ez ji stranên dengbêjiyê pir hez dikim. Lê tu?	Diyar	Kîjan kilam zêde li xweşa te diçin?
Azad	Ez ji stranên govendê hez dikim.	Azad	Kilama “Çemê Çetelê” û “Lawikê Metînî”.
Diyar	Ez jî ji stranên govendê hez dikim.		

4- Pirsên li jêr li gorî diyalogê bibersivînin.

1. Diyar ji kîjan cureyê muzîkê hez dike?
_____	4. Kî ji dengê Miradê Kinê hez dike?
_____
2. Kêfa Azad ji kîjan muzîkê re tê?
_____	5. Kî ji kilama “Lawikê Metînî” hez dike?
_____
3. Diyar herî zêde ji kîjan hunermendî hez dike?
_____	

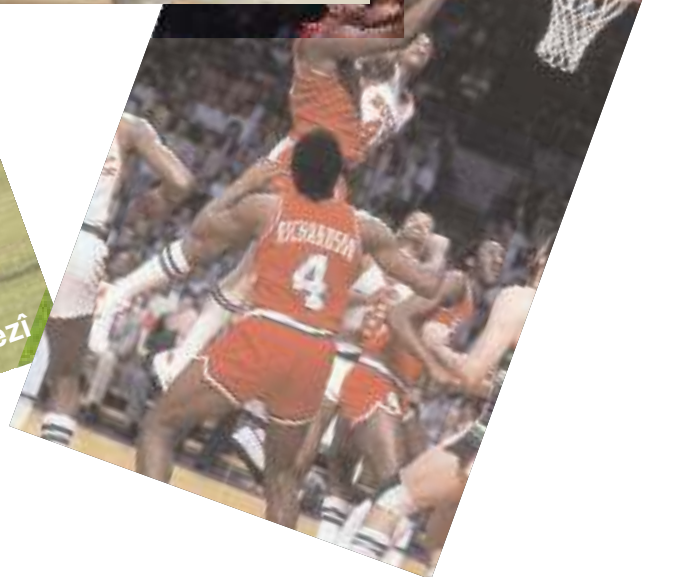
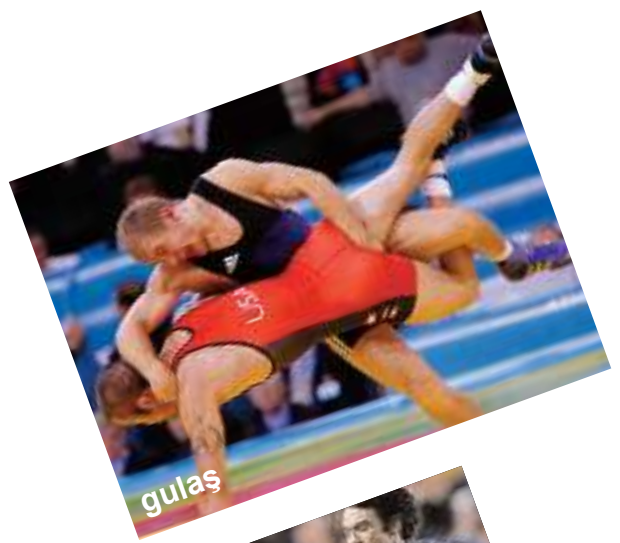
Hin lêkerên biwêjî

Ez ji dûrikan **hez dikim**.
Kêfa min **ji** stranên Ciwan Haco **re tê**.
 Dengbêjî **bala** min **dikişîne**.
 Dengê bilûrê **bi** min **xweş tê**.

B- Werzîş

1- Pirsên li jêr nîqaş bikin.

- 1) Hûn ji kîjan cureyên werzîşê hez dikin?
- 2) Kêfa we ji futbolê re tê?
- 3) Hûn ji kîjan lîstikvanên futbolê hez dikin?
- 4) Hûn qet diçin kaşûnê?

Tu ji werzîşê hez dikî?

- Azad** Ez ji werzîşê pir hez dikim.
- Diyar** Ez jî ji werzîşê pir hez dikim, ne-maze ji avjeniyê.
- Azad** Ez jî ji goga piyan pir hez dikim.
- Diyar** Her wiha ez her roj serê sibehê saetekê jî li parkê dimeşim.
- Azad** Meş ji bo tenduristiya mirov pir baş e. Ez her hefte bi hevalên xwe re goga piyan dilîzim.
- Diyar** Hûn kîjan rojê dilîzin?
- Azad** Roja çarşemê.
- Diyar** Ez jî tîm.
- Azad** Kerem bike.
- Diyar** Baş e, em ê hev bibînin.

2- Pirsên li jêr li gorî diyaloga li rex bibersivînin.

1. Kî ji avjeniyê hez dike?

2. Azad ji çi hez dike?

3. Diyar li ku dimeşe?

4. Meş ji bo çi baş e?

5. Azad tevî hevalên xwe kîjan rojê goga piyan dilîze?

C- Şano û sînema

1- Pirsên li jêr bibersivînin.

1- Tu qet diçî sînemayê? 2- Kêfa te ji kîjan derhênerî re tê? 3- Şano bala te dikişîne?

- Hêlîn** Ez van rojan hînî avjeniyê dibim. Kêfa min gelekî ji avjeniyê re tê.
- Dîlan** Ez jî gelekî ji avjeniyê hez dikim, lewma jî ez rojên duşemê diçim avjeniyê.
- Hêlîn** Bi rastî? Ez jî rojên yekşemê diçim avjeniyê. Rojên duşemê jî basketbolê dilîzim.
- Dîlan** Ez jî basketbolê dilizîm lê belê ez ne pir jêhatî me.
- Hêlîn** Tu beşdarî xebatên şanoyê jî dibî, ne wisa?
- Dîlan** Belê, em niha li ser lîstikekê dixebitin. Şano bala te dikişîne?
- Hêlîn** Na, kêfa min zêde ji şanoyê re nayê, ji ber vê yekê ez zêde naçim şanoyê. Lê belê, sînema gelekî bala min dikişîne. Kêfa min ji filmên Behman Qubadî re tê, her wiha ez ji filmên Kazim Oz jî hez dikim.
- Dîlan** Rast e. Behman Qubadî gelekî serkeftî ye. Ez jî gelekî ji sînemayê hez dikim. Lê, ji ber ku dema min zêde tune ye, ez her tim naçim sînemayê.
- Hêlîn** Belê tu rast dibêjî, tu beşdarî gelek çalakîyan dibî.

2- Ji hevokên jêrîn ji bo yên rast stûna (r) ji bo yên çewt stûna (ç) xêz bikin.

	Hevok	r	ç
1	Hêlîn qet ji avjeniyê hez nake.		
2	Dîlan di basketbolê de pir jêhatî ye.		
3	Şano bala Hêlînê nakişîne.		
4	Dîlan beşdarî xebatên şanoyê dibe.		
5	Hêlîn ji sînemayê hez nake.		
6	Dîlan her tim naçe sînemayê.		

Gihanek

Ji ber ku

Ji ber ku karê min zede ye, ez zêde naçim sînemayê.

Lewma

Ez ji meşê gelekî hez dikim, lewma ez her sibe dimeşim.

Lê belê

Ez ji sînemayê pir hez dikim, lê belê şano bala min nakişîne.

Her wiha

Ez ji çîrokan pir hez dikim her wiha helbest jî bala min dikişînin.

Ji ber vê yekê

Futbol qet bala min nakişîne, ji ber vê yekê ez qet naçim maçan.

Ji xeynî / ji bilî

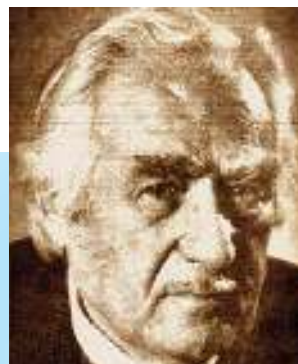
Ji xeynî meşê ez qet werzîşê nakim.

D- Xwendin

1- Pirsên li jêr bibersivînin.

- 1- *Tu qet pirtûkan dixwîni?* 3- *Tu ji çîrokan hez dikî?*
 2- *Kefa te ji kîjan nivîskaran re tê?* 4- *Helbest bala te dikişînin?*

- Diyar** Rojda tu qet pirtûkan dixwîni?
Rojda Erê, ez ji xwendinê pir hez dikim. Ez van rojan jî pirtûkeke Mehmet Uzun dixwînim.
Diyar Kîjan pirtûka wî?
Rojda “Siya Evînê”. Pirtûkeke gelekî xweş e.
Diyar Rast e, pirtûkên Mehmet Uzun gelekî serkeftî ne. Ez jî van rojan pirtûka Hesenê Metê, “Labîrenta Cinan” dixwînim. Li gorî min Hesenê Metê jî nivîskarekî jêhatî ye.
Rojda Mixabin, ez wî nas nakim. Helbest jî bala te dikişînin?
Diyar Belê, nemaze helbestên Cîgerxwîn bi min gelekî xweş tî. Cîgerxwîn helbestvanekî bêhempa ye.
Rojda Ez jî wisa difikirim. Helbestên wî pir xweş in.

Heval, ez bilûrvan im
 Dengê saza hozan im
 Ji we ez dilgiran im
 Ez nizanim çi bêjim.

2- Li gorî bersivên li jêr pirsan binivîsin.

- 1- _____?
 Rojda van rojan pirtûka Mehmet Uzun dixwîne.
 2- _____?
 Navê pirtûka Hesenê metê “Labîrenta Cinan” e.
 3- _____?
 Diyar ji Cîgerxwîn hez dike.

Bi rastî?	Ne wisa?	Belê, ...	Belê, tu rast dibêji.	Rast e.
Mixabin,	Li gorî min ...	Ez wisa nafikirim.	Ez jî wisa difikirim.	

A - Xebata li ser peyvan

1- Cihên vala bi peyvên li jêr dagirin.

şano	werzîş	avjenî	hunermend			
stran	govend	tenduristî	lîstik			

Mînak Ez ji **govendê** hez dikim.

Dîlan Tu ji kîjan _____ hez dikî?

Bengî Ez ji Mihemed Şêxo hez dikim.

Dîlan Tu ji kîjan _____ wî hez dikî?

Bengî Ez ji strana “Ay lê Gulê” hez dikim.

Serhat Tu ji _____ hez dikî?

Tevger Belê, bi taybetî ez ji goga piyan hez dikim.

Serhat Tu ji _____ hez dikî?

Tevger Na, ez ji avê ditirsim.

Serhat Lê avjenî ji bo _____ pir baş e.

Zelal Tu qet diçî _____?

Aram Belê, ez îro diçim Şanoya Hêvî.

Zelal Navê lîstikê çi ye?

Aram “Derwêşê Evdî” ye.

2- Nêçîra peyvan

1. **HELBEST**
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

E	D	R	H	E	L	B	E	S	T	E
H	E	G	E	T	H	I	L	H	A	M
E	N	E	T	I	A	V	J	E	N	Î
N	G	Ş	L	V	V	G	H	L	T	Û
G	B	T	T	A	Î	E	R	T	Y	R
E	Ê	G	N	Z	N	Q	W	X	R	K
Q	J	H	E	E	E	R	Ş	A	N	O
A	R	J	G	Y	G	G	T	T	T	L
P	A	Ş	K	A	Z	A	M	Î	M	Ê
D	T	J	R	M	T	Y	Q	W	E	S
W	E	R	Z	Î	Ş	B	I	L	Û	R

B- Xwendin û bikaranîna zimên

Navê min Evîn e. Ez li Kobanê dijîm. Ez rojnamevan im, lewma ez li gelek bajaran digirim. Ez ji dîtina cihên nû gelekî hez dikim. Ez nivîsên xwe bi êvaran dinivîsim.

Ez nûçeyên der barê çand û hunerê de dinivîsim. Ji ber vê yekê ez beşdarî gelek mîhrîcanên çandî û hunerî dibim. Kêfa min gelekî ji şanoyê re tê. Ez li hemû lîstikên bi kurdî temaşê dikim. Li gorî min Şehîd Yekta şanogerekî serkeftî ye.

Wêje jî gelekî bala min dikişîne, bi taybetî helbest. Ez ji helbestên Cigerxwîn pir hez dikim. Ez jî helbestan dinivîsim, lê belê ez wan naweşînim.

Ji xeynî meşê ez qet ji werzişê hez nakim. Ez carinan li ber çem dimeşim. Kêfa min gelekî ji meşê re tê.

1- Pirsên li jêr li gorî nivîsê bibersivînin.

- 1- Evîn çima li gelek bajaran digere? _____
- 2- Ew nivîsên xwe kengî dinivîse? _____
- 3- Ew der barê çi de dinivîse? _____
- 4- Ew ji helbestên kê hez dike? _____
- 5- Ew li ku derê dimeşe? _____

Navê min Dildar e. Ez li Amûdê dijîm. Ez parêzer im. Ez ji karê xwe hez dikim. Ez sibe zû radibim û rojnameyan dixwînim.

Ez ji werzişê gelekî hez dikim, nemaze ji futbolê. Ez rojên şemiyê bi hevalên xwe re futbolê dilîzim. Rojên yekşemê jî ez diçim sînemayê, kêfa min gelekî ji sînemayê re tê. Ez qet ji şanoyê hez nakim. Ez tu carî naçim şanoyê. Lê belê, wêje gelekî bala min dikişîne, nemaze çîrokên gelêrî. Ez jî çîrokan dinivîsim û wan di hin kovaran de diweşînim.

2- Li gorî her du nivîsên li jor cihên vala dagirin.

- 1- Evîn li _____ dijî, lê belê Dildar li _____ dijî.
- 2- Evîn ji _____ hez dike, lê belê Dildar qet ji _____ hez nake.
- 3- Dildar ji _____ hez dike, lê belê Evîn qet ji _____ hez nake.
- 4- Her du jî ji _____ hez dikin.

3- Di nivîsa li jêr de lêkeran li gorî dema niha bikişînin.

Ji xeynî xebatê tu dema xwe çawa derbas dikî?

Ez ji avjeniyê pir hez _____ (kirin).

Ez rojên şemiyê _____ (çûn) avjeniyê. Kêfa min gelekî ji gerê re _____

(hatin). Ez rojên yekşemê bi hevalên xwe re _____ (gerîn). Carinan jî em _____ (çûn) sînemayê.

Tu qet li televîzyonê temaşê _____ (kirin)?

Na, ez pirtûkan _____ (xwendin). Helbest gelekî bala min _____ (kişandin). Ez bi xwe jî helbestan _____ (nivîsîn). Ez carinan helbestên xwe di kovaran de _____ (weşandin).

Lê muzîk?

Muzîk! Muzîk jiyana min e. Ez stranan _____ (gotin) û li gîtarê _____ (dan).

4- Cihên vala bi peyvên li jêr dagirin.

Rast e. Ne wisa? Tu rast dibêji. Li gorî min

Bager Zîlan, kêfa te ji wêjeyê re tê, _____

Zîlan _____ Wêje gelekî bala min dikişîne, nemaze helbest. _____, Cîgerxwîn helbestvanekî hêja ye.

Bager _____ Ez jî gelekî ji helbestên wî hez dikim. Ez îro diçim mîhrîcana helbestan. Tu jî têtî?

Zîlan Belê, ez jî tîm.

5- Cihên vala bi gihanekên li jêr dagirin.

ji ber ku lewma lê belê ji ber vê yekê Ji xeynî

1- Bavê min bi êvaran pir dereng tê malê, _____ em wî nabînin.

2- _____ diya min, em hemû ji govendê hez dikin.

3- _____ baran dibare, zarok dernakevin kuçeyê.

4- Ez ji basketbolê pir hez dikim, _____ ez qet ji futbolê hez nakim.

5- Zêlal pir dixebite, _____ ew gelekî serkeftî ye.

6- Bersivên pirsên li jêr li gorî xwe bidin.

1- Tu qet li televîzyonê temaşê dikî?

2- Tu li muzîkê guhdariyê dikî?

3- Kêfa te ji kîjan stranbêjan re tê?

4- Tu qet rojnameyan dixwî?

5- Tu kîjan rojnameyan dixwî?

6- Tu pirtûkan dixwî?

7- Kêfa te ji kîjan nivîskaran re tê?

8- Kêfa te ji sînemayê re tê?

9- Tu qet diçî şanoyê?

10- Tu ji kîjan lîstikvanan hez dikî?

11- Tu qet diçî geştê?

12- Kêfa te ji gerê re tê?

13- Tu ji şanoyê hez dikî?

14- Tu ji avjeniyê hez dikî?

15- Kêfa te ji helbestan re tê?

16- Kêfa te ji dengbêjan re tê?

17- Tu helbestan dinivî?

18- Tu ji kîjan helbestvanan hez dikî?

19- Dîrok bala te dikişîne?

Nivîs

Tu dema xwe çawa derbas dikî?

Li gorî bersivên xwe nivîsekê der heqê xwe de binivîsin

► li malê ► li sûkê ► kiriyarî ► spartek

A- Li malê

Dîlan Ez dixwazim hêkekê bixwim.
Pelîn Ez şîr venaxwim. Ez dixwazim îskanek çay vexwim.
Dilşa Şîr vexwe, zû mezin bibe.
Serhat Ez ji mastî hez dikim. Dayê mast tune ye?
Dilşa Heye kurê min.
Serhat Nanê qelandî bi mast re pir xweş e.
Dîlan Bi dimsê jî xweş e. Ez jê pir hez dikim.
Serhat Lê hingiv? Ew wekî derman e.
Dîlan To jî pir xweş e.
Serhat Hêkerûn û qelî jî pir xweş in.

1- Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivînin.

1. Dîlan dixwaze çi bixwe?

2. Kî şîr venaxwe ?

3. Kî ji mastî hez dike ?

4. Dîlan ji çi pir hez dike ?

5. Li gorî kê hêkerûn û qelî pir xweş in?

Raweya Fermanî

Lêker	Pêşgir	Qertafa fermanê	Rayeka dema niha	Qertafên kesane	Forma fermanî	Forma neyînî
çûn		bi	ç	e (yekjimar) in (pirjimar)	biçe/biçin (here/herin)	meçe/meçin (mere/merin)
gotin			bêj		bibêje/bibêjin	mebêje/mebêjin
girtin			gir		bigire/bigirin	megire/megirin
kirîn			kir		bikire/bikirin	mekire/mekirin
domandin			domîn		bidomîne/bidomînin	medomîne/medomînin
rakirin	ra	-	k		rake/rakin	rameke/ramekin
dagirtin	da		gir		dagire/dagirin	damegire/damegirin

Forma neyîniyê ya raweya fermanî bi “ne-” yê jî pêk tê. Mînak : meçe-neçe/meçin-neçin

Daxwazên Dilşayê ji Dîlanê

Keça min. Ez niha diçim kar.
Tu jî nivînên xwe berhev bike.
Malê hinekî bide hev. Serhat hişyar bike.
Hinek firaqên neşûştî hene, wan bişon.
Kincên şûştî ji cilşoyê derxin û raxin Odeya Serhat zêde belawela ye, destên xwe mede wir, bila ew bi xwe bide hev.

Biçe dikanê

Dilşa Kurê min ka were vir!
Serhat Kerem bike dayê.
Dilşa Mêvan tîn, biçe dikanê û hinek tiştan bîne.
Serhat Bibêje dayê, ez çi bînim?
Dilşa Sê nan, du kîlo birinc, kîloyek goştê kutandî û kasikek mast bikire.
Serhat Belê dayê, tişteki din heye?
Dilşa Na, tu van ji bîr meke bes e.
Serhat Baş e.
Dilşa Here û zû were.

Lêkera alîkar “xwestin”

cînavkên kesane	lêkera alîkar	raweya merc û daxwaziyê
Ez	dixwazim / naxwazim	biçim.
Tu	dixwazî / naxwazî	biçî.
Ew	dixwaze / naxwaze	biçe.
Em	dixwazin / naxwazin	biçin.
Hûn	dixwazin / naxwazin	biçin.
Ew	dixwazin / naxwazin	biçin.

Ez	dixwazim	tu	biçî.
		ew	biçe.
		em	biçin.
		hûn	biçin.
		ew	biçin.

Hîndarî

1- Lêkerên di nava kevanekê de li gorî raweya fermanî bikişînin.

- 1- Sibe zû _____ (rabûn) û _____ (xebitîn).
- 2- Hundir sar e, paceyê _____ (girtin).
- 3- Serê min diêşe, êşbirekê _____ (dayîn) min.
- 4- Ji ser darê _____ (daketin / pirjimar)!
- 5- Xwişka te radikeve, dengê xwe bilind _____ (kirin / me).
- 6- Tu her tim digirî, hinekî _____ (kenîn).
- 7- Karê min gelek e, alîkariya min _____ (kirin / pirjimar).
- 8- Ew der zêde ne ewledar e, bi tenê _____ (çûn / me).
- 9- Delal, dengê te gelekî xweş e. Ji me re stranekê _____ (gotin)
- 10- Destên te qîrêjî ne, _____ (çûn), _____ (şûştin)

2- Lêkerên di nava kevanekê de li gorî forma rast bikişînin.

- 1- Ez dixwazim tu min _____ (parastin).
- 2- Ez dixwazim _____ (meşîn)
- 3- Ez naxwazim berf _____ (barîn).
- 4- Em naxwazin betlane _____ (qedîn).
- 5- Ez naxwazim zarok li kuçeyan _____ (jiyîn).
- 6- Em dixwazin tu _____ (vegerîn).
- 7- Tu dixwazî _____ (lîstin)?
- 8- Ez dixwazim tu rastiye _____ (gotin).
- 9- Ew naxwaze li min guhdariye _____ (kirin).
- 10- Bavê min dixwaze ez pir _____ (xebitîn).

3- Bi bêjeyên li jêr hevokan çêkin.

- 1- Ez / xwestin/ tu / çîrokan / gotin

- 2- Tu / xwestin / gerîn / ?

- 3- Zozan / xwestin / bi me re / hatin

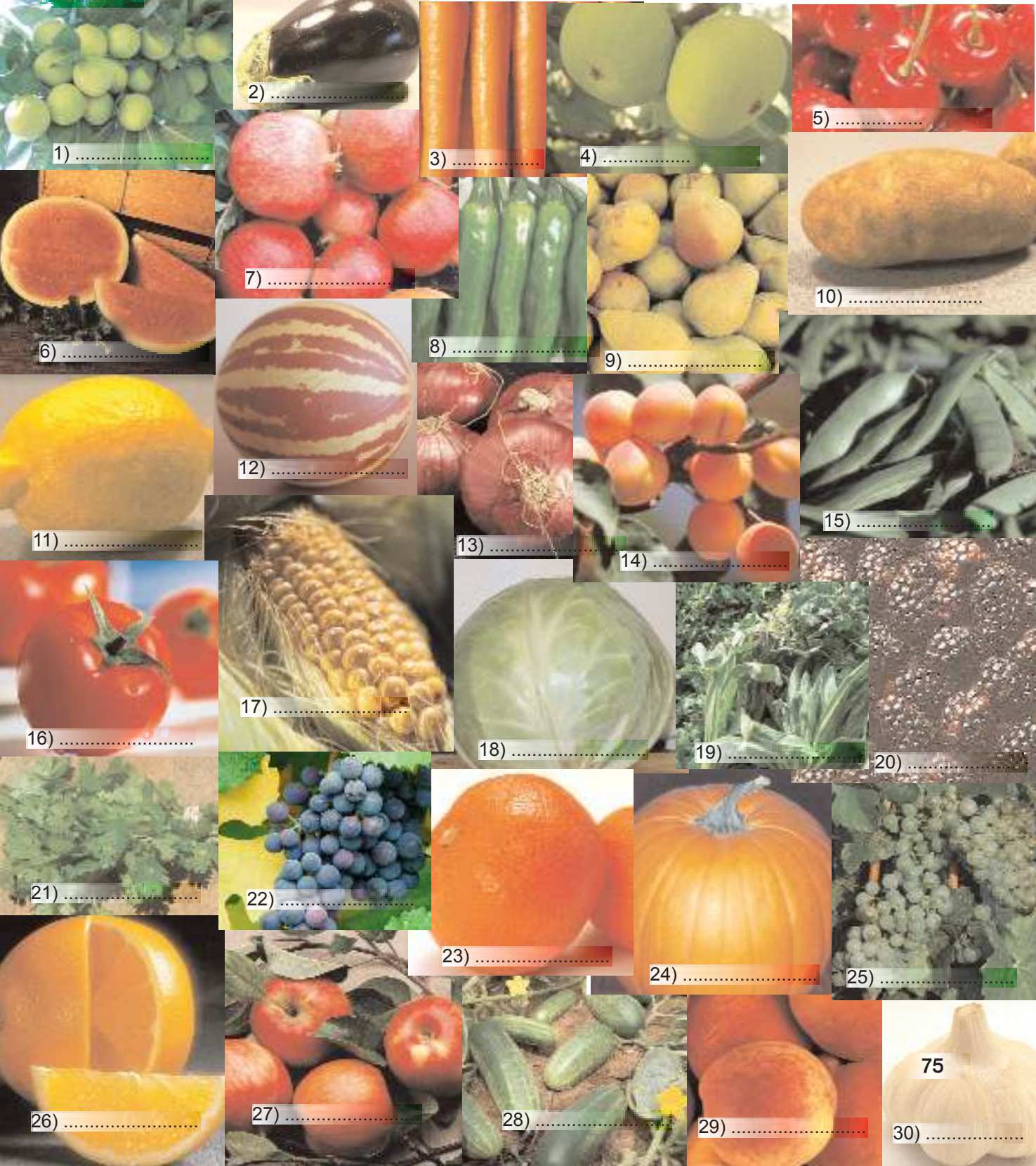
- 4- Em / xwestin / kurdî / hîn bûn

- 5- Hûn / xwestin / çûn / ber deryayê / ?

B- Li sùkê

1- Navên sebze û fêkiyan binivîsin.

fêkî alû tû xox **tiriyê** zer vîşne **hirmî** şemamok **hêjîr** tiriyê reş **mandalîna** hinar **porteçal** sêv **zebeş** îsot
sebze tûzik bexdenûs **kartol** lîmon **pîvaz** mişmiş **fasûlî** firingî **gilgil** kelem **gizêr** balîcan **sîr** kundir **xiyar**

Rodî fêkiyan dikire

- Sertac** Sêv baş xuya dikin.
Rodî Ez dixwazim sê kîloyan bikirim.
Sertac Baş e, bikire! Ez jî du kîloyan dikirim.
Rodî Tiriyê reş çawan e?
Sertac Ew jî ne xirab e.
Rodî Ez du kîlo jî tiriyê reş dikirim.
Sertac Baş e, ez jî dixwazim kîloyek hinar bikirim.
Rodî Kîloyek firingî, baqek bexdenûs jî pêwîst in.
Sertac Pêwîstiya min bi baqek pîvazên ter heye.
Rodî Divê ez kartol, tivir, gizêr û sîrik jî bikirim.
Sertac Çima tu ev qas zêde sebze û fêkiyan dikirî?
Rodî Mêvanên me hene.

1- Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivînin.

1. Kî dixwaze sê kîlo sêv bikire?

2. Rodî çend kîlo tiriyê reş dikire?

3. Kî kîloyek hinar dikire?

4. Pêwîstiya Sertac bi çi heye ?

5. Rodî ji bo çi ev qas zêde sebze û fêkiyan dikire?

C- Kiriyaî

Rodî Kîloya qidaman bi çi ye?
Firoşkar Bi du panotan e.
Rodî Ka ji kerema xwe du kîloyan bide.
Firoşkar Tu tiştêkî din dixwazî?
Rodî Ez kîloyek jî dendikên gulan dixwazim.

Firoşkar Wekî din daxwazeke te heye?
Rodî Belê, lîtreyek jî ava fêkiyan. Hemû dike çiqas?
Firoşkar Bi tevahî dike 8 panot û nîv.
Rodî Kerem bike.
Firoşkar Keremdar be.

1- Beşên hevokan bigihînin hev û hevokan temam bikin.

1. Rodî ji firoşkar	a. bi tevahî dike heşt panot û nîv.
2. Kîloya qidaman	b. buhayê qidaman dipirse.
3. Tiştên ku Rodî dikire	c. ava fêkiyan dixwaze.
4. Rodî kîloyek	d. bi du panotan e.
5. Rodî lîtreyek	e. dendikên gulan dikire.

1	2	3	4	5
b				

Têgeh û peyvên kiriyariyê

Pirs

Kîloya mûzan bi çi ye?
 Nîv kîlo bindeq dike çiqas?
 Ev bi çend panotan e?
 Libek kelem bi çiqasî ye?
 250 gram kakilên gûzan çiqas digire?

Bersiv

Kîloya mûzan bi sê panot û nîvan e.
 Nîv kilo bindeq dike neh panot.
 Ev bi pazdeh panotan e.
 Libek kelem bi çar panotan e.
 250 gram kakilên gûzan pênc panot digire.

D- Têkberên elektronîk

1- Navdêrên di nava qadê de di bin wêneyan de binivîsin.

cilşo

firin

firaqşo

sarinc

televîzyon

şofben

kompîtur

tozmij

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

8) _____

Kirîna têkberan

Kawa Em îro biçin têkberên nava malê bikin.

Şermîn Baş e, jixwe zêde dema me nema.

Kawa Ka em lîsteyekê amade bikin.

Şermîn Rast e, bêtî lîste nabe.

Kawa Tu bibêje, ez binivîsim.

Şermîn Çilşo, sarinc, firin, tozmij, televîzyon...

Kawa Wekî din, gelo em firaqşoyekê jî nekin?

Şermîn Niha ne pêwîst e.

Kawa Baş e, her wiha em kompîtu-rekê jî bikin.

Şermîn Bila be. Gelo li malê xeta telefonê heye?

Kawa Erê, lê em înternetê jî girê bidin.

Şermîn Ew karê paşê ye.

Kawa Ev qas bes e. Nexwe em herin.

Şermîn Em biçin, dibe ku li firoşgehê jî hin tişt bên bîra me.

2- Pirsên li jêr li gorî nivîsa li jor bibersivînin.

1. Şermîn dixwaze kîjan têkberan bikire?

3. Ew înternetê jî girê didin?

2. Ew firaqşoyekê jî dikirin an na?

4. Kawa û Şermîn diçin ku derê?

Pêşniyar (kesên yekem)

cînavkên kesane	lêker
Ez	biçim / bikim / bixwim / bibînim / bimeşim
Em	biçin / bikin / bixwin / bibînin / bimeşin

Em biçin parkê?

Azad	Dîlan, îro betlane ye. Em çi bikin?	Azad	Tu rast dibêjî. Ez li Diyarî bigerim.
Dîlan	Ez dixwazim bigerim. Em biçin seyrangehê, bigerin?		Bila ew gogê bîne. Em li wir bi gogê bilîzin.
Azad	Belê, ez jî dixwazim li bin daran rûnim.	Dîlan	Belê, ez jî li Hêlînê bigerim. Bila ew jî wênegira xwe bîne.
Dîlan	Em gazî hevalan bikin. Bila ew jî werin.	Azad	De baş e. Ka em li wan bigerin.
		Dîlan	Bila be.

3- Lêkerên di nav kevanekê de li gorî forma rast bikişînin.

Dîlan	Hêlîn, merheba! Tu çi dikî?
Hêlîn	Rojbaş Dîlan. Ez li malê me. Ez roj-nameyê dixwînim. Tu çi dikî?
Dîlan	Ez bi Azadî re me. Em dixwazin _____ (çûn) parkê. Tu jî nayêyî?
Hêlîn	Belê, ez jî dixwazim _____ (hatin) Ez gazî Rojdayê jî _____ (kirin)?
Dîlan	Erê. Bila ew jî _____ (hatin) Bila werîsekî jî _____ (anîn). Em hêlekanê _____ (çêkirin)
Hêlîn	Temam. Em li ber parkê hev _____ (dîtin)?
Dîlan	Erê. Heta saetekê em li wir in. Ha, wênegira xwe jî _____ (anîn)!
Hêlîn	Bila be.
Dîlan	De baş e. Vê gavê bi xatirê te.

Raweya Bilanî (kesên sêyem)

bilanî	kesê sêyem	forma fermanî
Bila	ew	biçe/bičin
		bixwaze/bixwazin
		bigire/bigirin
		bibe/bibin

Çûna şanoyê

Avesta Heta êvarê çar saet dema me heye. Em çi bikin?

Hêlîn Em biçin şanoyê?

Avesta Di şanoyê de kîjan lîstik dilîze?

Rojda Ez bawer dikim, lîstika "Mişko" dilîze.

Dîlan Bila yek ji me biçê bilêtan bikire.

Azad Ez biçim, kî tê şanoyê bila heqê bilêta xwe bide!

Hêlîn Ez diçim malê. Diya min li benda min e.

Dîlan Lîstik kengê dest pê dike?

Rojda Saet di pêncan de dest pê dike.

Azad Em saet di çaran de li ber deriyê şanoyê hev û du bibînin.

4- Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivînin.

1. Îro çi qas dema wan heye?

2. Di şanoyê de kîjan lîstik dilîze?

3. Lîstîk kengê dest pê dike?

4. Kî diçe bilêtan dikire?

5. Êw saet di çendan de li ku derê hev dibînin?

A - Xebata li ser peyvan

1- Navên tiştên di wêneyan de li bin wan binivîsin.

firingî

tirî

zebeş

alû

vîşne

tivir

kelem

mişmiş

gûz

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

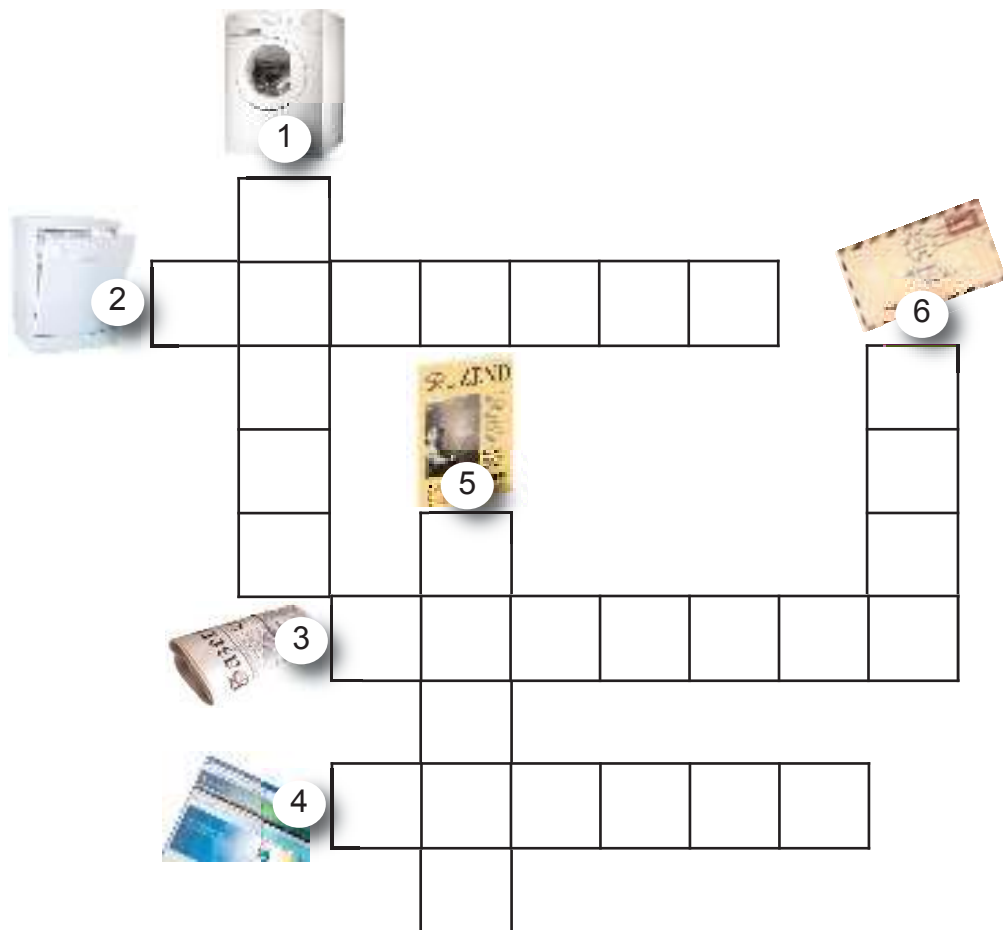

8) _____

9) _____

2- Li gorî wêneyan xaçepirsê dagirin.

3- Cihên vala bi peyvên li jêr dagirin.

cilşo	sarinc	firaqşo	tozmij	firin
-------	--------	---------	--------	-------

- 1- Ez kincên xwe bi _____ naşom.
- 2- Ez ê firaqên xwe bixim _____.
- 3- Ez malê bi _____ dimalim.
- 4- Ji bo ku sar bibe, em avê dixin _____.
- 5- Em carinan xwarinê di _____ de dipêjin

B- Bikaranîna zimên

1- Valahiyên diyaloga li jêr temam bikin û bixwînin.

zebeşekî	digire	kîlo	tirî	panot	çend
----------	--------	------	------	-------	------

- Rodî** Ji kerema xwe _____ bide!
- Fêkîfiroş** Ev baş e?
- Rodî** Belê, baş e. _____ kîlo tê?
- Fêkîfiroş** Pênc _____ ye. Tirî jî dagirim?
- Rodî** Belê, du kîlo jî _____ bikişîne.
- Fêkîfiroş** Wekî din tiştekî dixwazî?
- Rodî** Na, spas! Hemû li ser hev çiqasî _____ ?
- Fêkîfiroş** Hemû dike 23 _____ û 75 quriş.
- Rodî** Kerem bike.
- Fêkîfiroş** Keremdar be.

2- Li gorî diyaloga li jor beşên hevokan bigihînin hev û hevokan temam bikin.

1. Rodî ji dikandar	a. du kîlo tirî dadigire.
2. Fêkîfiroş	b. zebeşekî dixwaze.
3. Zebeşê ku Rodî dikire	c. 23 panot, 75 quriş dide dikandar.
4. Rodî	d. pênc kîlo ye.

1	2	3	4
b			

3- Hevokên li jêr sererast bikin.

- 1- bi / zebeşek / ye / çiqasî / ?
- 2- tiriyê / kîloya / reş/ çend / bi / e / panotan / ?
- 3- dendikên / nîv / gulan / digire / çiqas / kîlo / ?
- 4- çar / kelem / panotan / libek / bi / e / .
- 5- bexdenûs / bîst û pênc / baqek / e / qurişan / bi / .
- 6- îsotan / bi / kîloya / e/ çendan / ?

4-Cihên vala li gorî forma rast dagirin.

- Ronî** Gelo, em îro çi _____ (kirin)?
Şîlan Ez dixwazim _____ (çûn) sînemayê. Tu çi difikirî?
Ronî Dibe. Em _____ (çûn) filmê 'Du ziman û yek bahol'? Dibêjin filmekî pir xweş e.
Şîlan Belê, belê. Ez jî dixwazim li wî filmê temaşe _____ (kirin).
Ronî Lê, ez niha birçî me. Em pêşî tiştekî _____ (xwarin).
Şîlan Ez jî birçî me. Em çi _____ (xwarin)?
Ronî Em biçin Xwaringeha Newal buryan bixwin!
Şîlan Baş e. De ka em biçin.

5- Cihên vala li gorî raweya fermanî dagirin.

- 1- Ji kerema xwe du kilo sêv _____ (dan) min.
- 2- Helbestên Seydayê Tîrêj pir xweş in, _____ (xwendin)!
- 3- Odeya te pir qirêjî ye, paqij _____ (kirin)!
- 4- Sibe karê me pir e. Îşev zû _____ (raketin)!
- 5- Pereyê me kêr e. Zêde tiştan _____ (me / kirîn / pirjimar)!

6- Li gorî mînakên ji bo rewşên li jêr hevokan binivîsin.

Mînak *Rojda nexweş e.*
Bila biçe nexweşxaneyê

- 1- Delal westa ye.

- 2- Sîdar birçî ye.

- 3- Sibe ezmûna Baranî heye.

- 4- Dildar pir qelew e.

- 5- Zelal dixwaze hînî îngilîzî bibe.

7- Hevokên li jêr li gorî daxwazên xwe biqedînin.

- 1- Ez dixwazim îşev

- 2- Ez dixwazim di rojbûna xwe de

- 3- Ez dixwazim diya min

- 4- Ez dixwazim mirov

- 5- Ez dixwazim mamosteyê/a min

Nivîs

Hûn dixwazin vê havînê çi bikin?

Ez dixwazim vê havînê

► Cil û berg ► Ez dikarim ... ► Divê ez çi bikim? ► Spartek

A- Cil û berg

1- Navên cilan li bin wêneyan binivîsin.

fîstan dêre derpê kurtek şal sol şimik sako palto lepik gore binkiras

1).....

2).....

4).....

5).....

3).....

10).....

6).....

7).....

8).....

9).....

11).....

12).....

Li firoşgeha cil û bergan

Evîn	Reyona cil û bergên jinan li qata çendan e?
Peywirdar	Kerem bikin qata herî jor e.
Zozan	Spas.
Evîn	Ez dixwazim ji xwe re fîstaneke gulgulî bikirim. Tu çi dixwazî?
Zozan	Ez jî dixwazim ji xwe re dêreyeke sor bikirim.
Evîn	Ev dêre çawan e, gelo bi dilê te ye?
Zozan	Erê, gelekî xweşik e. Ez li xwe bikim, ka li min dibe yan na?
Evîn	Baş e, ez jî çavên xwe li fîstaneke gulgulî bigerînim.
Zozan	Gelo ev çawa ye, li min tê?
Evîn	Erê, pir baş li te tê.
Zozan	Baş e, ez vê dêreyê dikirim. Tu çi dikî?
Evîn	Ez jî vî fîstaneke digeribînim.
Zozan	Baş e, ez li hêviya te me.
Evîn	Ev piçekî fireh e, ez yekî biçûktir dixwazim.
Zozan	Bipirse ka yekî biçûktir heye.
Evîn	Belê, ez bipirsim bê ka yekî biçûktir nîn e.

2- Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivînin.

1. Reyona cil û bergên jinan li qata çendan e?

2. Evîn fîstaneke çawa dixwaze?

3. Zozan dixwaze çi bikire?

4. Dêre li bejna Zozanê tê?

Payeya rengdêran

Rengdêr	Hevrûkirin	Payeya berztirîn
mezin	mezintir	mezintirîn / herî mezin
biçûk	biçûktir	biçûktirîn / herî biçûk
nizm	nizmtir	nizmtirîn / herî nizm

Evîn li fîstaneke biçûktir digere.

- Evîn** Gelo fîstaneke biçûktir heye?
- Peywirdar** Na, mixabin fistanê biçûktirîn ew e.
- Evîn** Kêfa min gelekî ji vî fîstanê re tê, lê hinekî fireh e.
- Peywirdar** Em yekî tengtir ji te re bînin.
- Evîn** Kengê tê?
- Peywirdar** Herî zêde di nava sê rojan de em tînin.
- Evîn** Ji sê rojan zûtir nayê?
- Peywirdar** Herî kêr di nava du rojan de em dikarin bînin.
- Evîn** Baş e. Ez piştî du rojên din tîm.
- Peywirdar** Tu tiştekî din dixwazî?
- Evîn** Na, gelek spas. Bila dereng nemîne bes e.

Hîndarî

1- Cihên vala bi rengdêrên hevrûkirî dagirin.

biçûk	nerm	kin	tirş	bilind		
dirêj	şîrîn	mezin	hişk	nizm		

- 1) Kûsî ji kêrgoşkan **hêdîtir** in.
Kêrgoşk ji kûsiyan **lezgîntir** in.

- 2) Çiyayê Agirî ji Çiyayê Gebarê _____ e.
Çiyayê Gebarê ji Çiyayê Agirî _____ e.

- 3) Lîmon ji pirteqalan _____ in.
Pirteqal ji lîmonan _____ in.

- 4) Mişk ji fîlan _____ in.
Fîl ji mişkan _____ in.

- 5) Zurafa ji hirçan in.
Hirç ji zurafayan in.

- 6) Berû ji gûzan in.
Gûz ji berûyan in.

2- Cihên vala bi payeya hevrûkirinê ya rengdêran dagirin.

- 1- Havînan Efrîn ji Amûdê _____ e. (hênik)
- 2- Zozanên me ji bihuştê _____ in. (xweş)
- 3- Birayê min ji min _____ e. (dirêj)
- 4- Xwişka min ji birayê min _____ e. (zîrek)
- 5- Apê min ji xalê min _____ e. (xizan)
- 6- Hewaya gundan ji ya bajaran _____ e. (paqij)
- 7- Dîlan ji Rohîvê _____ e. (çalak)
- 8- Diya min ji periyar _____ e. (xweşik)

Kî dizane?

Asya	Vatîkan	Merkûr	Rûsya	Gronland	Everest
------	---------	--------	-------	----------	---------

3- Cihên vala dagirin.

- 1- Bilindtirîn çiyayê cîhanê _____ e/ye.
- 2- Mezintirîn welatê cîhanê _____ e / ye.
- 3- Mezintirîn parzemîna cîhanê _____ e/ye.
- 4- Biçûktirîn gerestêrk _____ e/ye.
- 5- Li cîhanê cihê herî sar _____ e/ye.
- 6- Biçûktirîn welatê cîhanê _____ e/ye.

Silo (23)

Sebro (18)

4- Li gorî wêneyan hevokan biqedînin.

- 1- Sebro ji Silo _____ e.
- 2- Sebro ji Silo _____ e.
- 3- Sebro ji Silo _____ e.
- 4- Silo ji Sebro _____ e.
- 5- Silo ji Sebro _____ e.
- 6- Silo ji Sebro _____ e.

5- Cihên vala bi forma rast a rengdêran dagirin.

Rohîv Ev fîstan çawa ye?

Delal Li gorî min ev ji yê şîn _____ e. (xweşik)

Rohîv Bi gotina te ye. Lê ev ji yê şîn _____ e. (biha)

Delal Tu dizanî.

Hêvî Ev dêre piçekî biçûk e. Gelo dêreyeke _____ (mezin)
heye?

Peywirdar Mixabin dêreyê _____ (mezin) ew e.

Zelal Li gorî min Behman Qubadî _____ (jîr) derhênerê
kurd e.

Arda Ez wisa nafikirim. Xelîl DAX ji Behman Qubadî
_____ e. (serkeftî)

Adar _____ (rengîn) bajarê kurdan Amed e.

Bahoz Belê tu rast dibêjî. Her wiha _____
(mezin) bajarê me jî Amed e.

Lorîn Ez dibêjim çînî ji îngilîzî _____ e. (dijwar)

Hêja Belê, çînî(dijwar) zimanê cîhanê ye.

Kulîlk Tu çima bi otobusê diçî?

Zinar Ji ber ku otobus ji balafirê e. (erzan)

Zerya Tu çima di vê riyê re diçî?

Sosin Ji ber ku ev e. (kurt)

B- Ez dikarim _____

Rojda Dîlan, tu dikarî avjeniyê bikî?

Dîlan Belê, ez dikarim. Ez di avjeniyê de gelek jêhatî me.

Rojda Pir baş e. Mixabin ez nikarim baş avjeniyê bikim. Lê ez dikarim basketbolê bilîzim.

Dîlan Belê, ez jî ji basketbolê hez dikim, lê ez pir ne jêhatî me. Ez di

muzîkê de gelek pêşketî me. Ez dikarim gîtar û bilûrê lê bidim.

Rojda Ez jî ji muzîkê hez dikim. Lê ez nikarim amûreke muzîkê lê bidim. Ez tenê dikarim stranan bibêjim.

Dîlan Ez dikarim te hînî lêdana bilûrê bikim.

Rojda Ez ê gelekî kêfxweş bibim.

1- Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivînin.

1. Kî dikare avjeniyê bike ?

.....

2. Rojda dikare çi bilîze?

.....

3. Dîlan dikare kîjan amûrên muzîkê lê bide?

.....

4. Kî dikare stranan bibêje?

.....

5. Dîlan dixwaze Rojdayê hînî çi bike?

.....

2- Ji karên li jêr ên ku hûn dikarin û yên ku hûn nikarin diyar bikin.

Mînak: Ez dikarim / nikarim bi kurdî bixivim.

1. Ez dikarim / nikarim li bilûrê bidim.
2. Ez dikarim / nikarim kompîturê bi kar bînim.
3. Ez dikarim / nikarim bi îngilîzî bipeyivim.
4. Ez dikarim / nikarim wêneyan xêz bikim.
5. Ez dikarim / nikarim govendê bigirim.
6. Ez dikarim / nikarim stranan bibêjim.
7. Ez dikarim / nikarim helbestan binivîsim.
8. Ez dikarim / nikarim avjeniyê bikim.

3- Lêkera karîne li gorî cînavkan bikişînin.

Mînak Ez *dikarim* bi kurdî bixivim.

1. Tu _____ li gîtarê bidî?
2. Hûn _____ kompîturê bi kar bînin. (neyînî)
3. Ew _____ bi tirkî bipeyivin.
4. Em _____ stranan bibêjin.
5. Ez _____ helbestan binivîsim. (neyînî)

4- Lêkera bingeîn li gorî cînavkan bikişînin.

Mînak: Ew dikare bi kurdî *binivîse*.

1. Ew dikare govendê _____ (girtin)?
2. Em nikarin wêneyan xêz _____ (kirin).
3. Tu dikarî xwarinê _____ (çêkirin)?
4. Hûn dikarin erebeyê _____ (ajotin).
5. Ez nikarim gulan _____ (çandin).

Karîn

Cînavkên kesane	Lêkera alîkar	Raweya merc û daxwaziyê
Ez	dikarim/nikarim	bibezim.
Tu	dikarî /nikarî	bibezî.
Ew	dikare/nikare	bibeze.
Em	dikarin/nikarin	bibezin.
Hûn	dikarin/nikarin	bibezin.
Ew	dikarin/nikarin	bibezin.

C- Divê ez çi bikim?

Dîlan Hêlîn tu çima xemgîn î? Tu çi difikirî?
Hêlîn Sibe ezmûna îngilîzî heye. Ez li wê difikirim. Ez nikarim îngilîzî hîn bibim.
Dîlan Ez dikarim alîkariya te bikim. Lê divê tu jî bixebitî.
Hêlîn Baş e. Divê ez çi bikim?
Dîlan Divê tu peyvên nû li lênûska xwe binivîsî û ji ber bikî. Dive tu çîrokên kurt bixwînî.
 Divê tu li stranên bi îngilîzî guhdariyê bikî. Divê tu di fêrgehê de bi îngilîzî bipeyivî.
Hêlîn Tu rast dibêjî. Lê dîsa jî zehmet e.

1- Lorîn dixwaze kurdiya xwe bi pêş bixe, divê çi bike?

- 1- Divê li stranên bi kurdî guhdariyê _____ (kirin).
- 2- Divê rojname û kovarên bi kurdî _____ (xwendin).
- 3- Divê li televîzyonên bi kurdî temaşe _____ (kirin).
- 4- Divê bi kurdan re bi kurdî _____ (peyivîn).
- 5- Divê peyvên nû li lênûska xwe _____ (nivîsîn) û ji ber _____ (kirin).

Sertac Ferzende tu qet werzîşê dikî?

Ferzende Na, mixabin. Lê divê ez werzîşê bikim, ez van rojan qelew dibim.

Sertac Ji bo ku tu qelew nebî, divê tu her sibe bimeşî yan jî hefteyê du sê rojan biçî avjeniyê.

Ferzende Belê tu rast dibêjî, avjenî û meş ji bo tenduristiyê pir baş in.

Sertac Divê tu xwarinên kêmrûn bixwî û sebze û fêkiyan bixwî.

Ferzende Bi gotina te ye. Ez pir kêrîk dibim. Ez bi piranî goştê sorkirî dibim.

Sertac Her wiha divê tu avê pir vexwî. Av jî ji bo tenduristiyê baş e.

Nivîs

Ji bo tenduristiyê divê mirov çi bike?

Divêti

Divê	ez bixebitim.
	tu bixebitî.
	ew bixebite.
	em bixebitin.
	hûn bixebitin.
	ew bixebitin.

2- Li gorî pirsgerêkan hevokan binivîsin.

Mînak

Ez îsal diçim dibistaneke nû. Di fêrgehê de qet hevalên min tune ne. Ji ber ku ez hinekî şermok im, ez nikarim bi xwendekarên din re bipeyivim.

....Divê tu şerm nekî, bi xwendekarên din re bipeyivî û bi wan re bibî heval...

- 1- Ez ji waneya matematîkê qet fêhm nakim û ez ne serkeftî me.
Divê tu _____
- 2- Ez van rojan qelew dibim û nizanim çi bikim.
Divê tu _____
- 3- Hevala min bi min re napeyive û ez nizanim çima ew bi min re napeyive.
Divê tu _____
- 4- Diya min pir nexweş e û naçe nexweşxaneyê.
Divê tu _____
- 5- Bavê min qet naxwaze ez derkevim derve. Ji ber vê yekê ez nikarim hevalên xwe bibînim.
Divê tu _____

3- Hevokan biqedînin.

- 1- Ew westa ye. Divê ew _____
- 2- Ez birçî me. Divê ez _____
- 3- Tu nexweş î. Divê tu _____
- 4- Sibe rojbûna hevala min e. Divê ez _____
- 5- Mêvanên me hene. Divê em _____
- 6- Sibe ezmûna min heye. Divê ez _____
- 7- Tu pir lewaz î. Divê tu _____
- 8- Karê min pir e. Divê tu _____

Hin lêkerên hevedudanî

ji ber kirin, hîn bûn,
hîn kirin, qelew bûn,
paqij kirin, şerm kirin,
li xwe kirin, ji xwe kirin,
alîkarî kirin

4- Lêkeran li gorî forma rast bikişînin.

Sibe mevanên min tên. Divê ez serê sibehe zû _____
(rabûn) û malê paqij _____ (kirin) Piştî divê ez
_____ (çûn) sûkê û hin pêdiviyên _____ (kirin).
Piştî sûkê divê ez xwarinê _____ (çêkirin).

A - Xebata li ser peyvan

1- Di bin wêneyan de navên cil û bergan binivîsin.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

9 _____

10 _____

11 _____

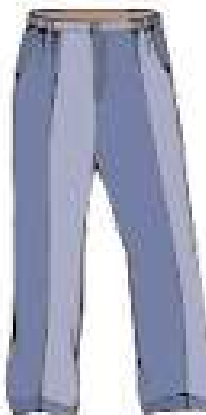
13 _____

12 _____

14 _____

15 _____

16 _____

B- Bikaranîna zimên

1- Di hevokên li jêr de cihên vala bi payeya hevrûkirin û berztirîna dagirin.

- 1- Çiyayê Agirî ji Çiyayê Cûdî _____ e. (bilind)
- 2- Gola Wanê ji Gola Hezarê _____ e. (mezin)
- 3- Serjimara Suriyê ji ya Libnanê _____ e. (zêde)
- 4- Parzemîna Awistralyayê ji parzemîna Asyayê _____ e. (biçûk)
- 5- Kobanê ji Efrînê _____ e. (germ)
- 6- Li welatê me çiyayê _____ Agirî ye. (bilind)
- 7- Gerestêrka _____ Jupîter e. (mezin)
- 8- Li welatê me çemê _____ Çemê Feratê ye. (dirêj)
- 9- _____ sînemavanê kurd Yilmaz Guney e. (navdar)
- 10- Helbestvanê _____ ê kurmancî Elî Herîrî ye. (pêşîn)

2- Bi van peyvan li gorî forma karîna hevokan saz bikin.

Mînak

Ew / govend / girtin.

Ew dikare govendê bigire. (erênî)

Ew nikare govendê bigire. (neyînî)

- 1- Ez / avjenî / kirin (neyînî) _____
- 2- Tu / goga piyan / lîstin _____
- 3- Em / bi / îngilîzî / axivîn _____
- 4- Dîlan / wêne / çêkirin _____
- 5- Hûn / stran / gotin _____
- 6- Sîdar / tembûr / lêdan _____
- 7- Sînem / helbest / nivîsîn (neyînî) _____
- 8- Ez / xwarin / çêkirin _____

3- Lêkeran li gorî forma rast bikişînin.

- 1- Ji bo parastina xwezayê divê em av û hewayê qirêjî _____ (ne/ kirin).
Divê em daran _____ (ne/birîn). Divê em ajalan _____ (ne/ kuştin).
- 2- Zivistanan divê em cilên qalind li xwe _____ (kirin). Divê em fêkiyan _____ (xwarin). Divê em li ber sermayê zêde _____ (ne/man).
- 3- Vê hefteyê ezmûnên min pir in. Divê ez pir _____ (xebitîn) û hemû spartekên xwe _____ (çêkirin). Divê ez zêde li televîzyonê temaşê _____ (ne/kirin) û _____ (ne/gerîn).

A- Xwendin

Navê min Şêrwan e. Ez li Efrînê dijîm. Ez lêkolîner im. Ez li ser zimanê kurdî lêkolînê dikim. Ez li Zanîngeha Helebê dersên zimên didim. Li ser zimanê kurdî du pirtûkên min hene. Ez zewicî me. Du kurên min hene.

Ez her sibe zû radibim û diçim zanîngehê. Ez di rojekê de dikevim sê çar dersan. Ji xeynî dersan ez bi komek şagirtên xwe re xebata li ser zimên dimeşînim. Em rojên duşemê civîna mamosteyan li dar dixin. Di civînê de em li ser xebatên xwe guftugo dikin.

Ez li dora pêncan ji zanîngehê derdikevim. Rojên sêşemê ez beşdarî civîna nivîskarên kurd dibim. Di civînê de em li ser rojevê û berhêmen nû gotûbêjan dikin. Kêfa min gelekî ji wêjeyê re tê, nemaze ji wêjeya kurdî ya klasîk re. Ez ji sînemayê gelekî hez dikim. Ez li hemû filmên nû temaşe dikim. Şano zêde bala min nakişîne lewma ez kêman caran diçim şanoyê.

Ji xeynî meşê ez werzîşê nakim. Ez di hefteyê de sê çar rojan dimeşim. Ez ji futbolê hez dikim lê ez qet nalîzim. Ez carinan li lîstina futbolê temaşe dikim.

Bi êvaran ez pirtûkan dixwînim û li nûçeyan temaşe dikim. Carinan ez diçim serlêdana hevalan. Di dawiya hefteyê de ez dema xwe bi malbata xwe re derbas dikim. Em bi hev re digerin û diçin serlêdana heval û hogiran.

1- Li gorî bersivên li jêr pirsan binivîsin.

- 1- _____ ?
Ferhat li ser zimanê kurdî lêkolînê dike.
- 2- _____ ?
Ew li Zanîngeha Helebê dersên zimên dide.
- 3- _____ ?
Mamoste di civînê de li ser xebatên xwe nîqaşê dikin.
- 4- _____ ?
Ferhat rojên sêşemê beşdarî civîna nivîskarên kurd dibe.
- 5- _____ ?
Ew bi êvaran rojnameyan dixwîne û li nûçeyan temaşe dike.
- 6- _____ ?
Ferhat di dawiya hefteyê de dema xwe bi malbata xwe re derbas dike.

Hin lêkerên hevedudanî

lêkolîn kirin
ders dan
li dar xistin
nîqaş kirin
beşdar bûn
gotûbêj kirin
dem derbas kirin

B- Bikaranîna Zimên

1- Di nivîsa li jêr de cihên vala dagirin.

Navê min Şermîn ____. Ez ____ Dêrikê dijîm. Ez ____ Şaredariya Dêrikê ____ karmend im. Ez zewicî ____ . Hevserê ____ bijîşk e. ____ di nexweşxaneyêke taybet de dixebite. Du zarokên me _____ , yek keç e, yek jî kur e. Navê _____ min Berfîn e. ____ diçe dibistana seretayî. Berfîn keçeke jîr ____, mamosteya ____ gelekî ji wê hez dike. Navê _____ min Bager e. Ew diçe dibistana amadehiyê. Ew dema xwe zêde li ber kompîturê derbas _____, lewma di waneyên xwe de ne serkeftî ____.

2- Bi peyvên li jêr hevokan çêkin.

- 1- rûgeş / keç / zarşîrîn _____
- 2- çav / kur / min / şîn _____
- 3- xanî / xal / mezin _____
- 4- gund / me / ji / bajar / dûr _____
- 5- xwişk / Zelal / xwendekar _____
- 6- bejn / keç / ap / min / ne / kurt _____
- 7- bajar / Amed / di nav / sûr / de _____
- 8- hevser / mamoste / min / jin / bedew _____

3- Lêkerên di nav kevanekê de li gorî dema niha bikişînin.

Navê min Dilêr e. Ez stranbêj im. Ez li bajarê Dirbêsiyê _____ (jîn). Li Dirbêsiyê ez di saziyêke çand û hunerî de _____ (xebitîn). Ez ji bo konseran li gelek bajaran _____ (gerîn). Dema em diçin konseran em li malên hevalan _____ (man). Ez ji muzîkê pir hez _____ (kirin). Kêfa min gelekî ji stranên gelêrî yên govendê re _____ (hatin). Şano û sînema bala min _____ (kişandin), ez li hemû fîlm û lîstikên nû temaşe _____ (kirin). Ez ji wêjeyê jî pir hez dikim. Ez pirtûkên helbest û çîrokan _____ (xwendin). Ez gotinên stranên xwe bi xwe _____ (nivîsandin). Ev yek min kêfxweş dike.

4- Nivîsa li jor li gorî kesê sêyem ji nû ve binivîsin.

Navê wî Dilêr e. _____

5- Lêkerên di nava kevanekê de bixin forma merc û daxwaziyê.

Azad Hêlîn vê havînê tu dixwazî çî _____ (kirin)?

Hêlîn Ez dixwazim _____ (çûn) Efrînê.

Azad Çima Efrîn?

Hêlîn Ji ber ku ez dixwazim _____ (ketin) Gola Meydankê

Azad Tu dikarî avjeniyê _____ (kirin)?

Hêlîn Belê, ez dikarim avjeniyê bikim, lê divê ez hinekî din jî bi pêş ve _____ (birin).

Azad Gelekî baş e, ez jî dixwazim biçim Eyndîwarê. Jiyana li wir pir xweş e. Mirov dikare li wir bêhna xwe _____ (vedan). Her wiha ez dixwazim vê havînê wêjeya nûjen a kurdî _____ (nasîn), ji bo wê divê ez gelek pirtûkan _____ (xwendin).

6- Cihên vala bi forma rast a rengdêran dagirin.

Zozan Ev sol çawa ne?

Rûken Solên reş _____ (xweşik) in.

Zozan Lê ev sol _____ (erzan) in.

Rûken De tu zanî, tu bi qîma xwe yî.

Hoşeng Li gorî min Efrîn ji Kobanê _____ (rengîn) e.

Qenco Belê rast e, lê Kobanê ji Amûdê _____ (aram) e.

Hoşeng Kobanê zivistanê pir sar e.

Qenco Lê havînê jiyana Efrînê _____ (xweş) e, ji ber ku Efrîn ji Kobanê _____ (hênik) e.

7- Hevokên li jêr sererast bikin.

1- karîn / ez / govend / girtin

2- xwestin / Zelal / çûn / Mehabad

3- divê / tu / rabûn / zû / sibe

4- bila / Rûken / amade kirin / taştê

5- xwestin / ez / avjenî / kirin / lê / karîn (neyînî) / ez

6- bila / zarok / razan / zû / ji bo ku / zû / rabûn / sibeh

C- Çand

Leyla

*Tu bedew î, tu nazik î Leyla Leyla
Keça kurdan çiças rind î Leyla Leyla
Leyla Leyla Leyla...
Leyla Leyla bihar e
Dilê min zarezar e
Leyla Leyla êvar e
Hêviya te me de were
Leyla Leyla bihar e
Dilê min zarezar e*

*Tu kulîlka çiyayê kurdan Leyla Leyla
Tu dermanê dilê xortan Leyla Leyla
Leyla Leyla Leyla...
Leyla Leyla bihar e
Dilê min zarezar e
Leyla Leyla êvar e
Hêviya te me de were
Leyla Leyla bihar e
Dilê min zarezar e*

Stran: **Aramê Tigran**

Çîrok

Kirasê mele

Li gundekî her roj gundî li dor mele dicivin û meleyî ji wan re dibêje:

- Kesên ku kirasekî bidin yekî belengaz, roja qiyametê Xwedê deh kirasan ji bihuştê dide wan.

Rojekê mele kirasekî nû ji xwe re didirû û dide keça xwe, dibêje:

- Vî kirasî bibe malê, ez dixwazim roja cejnê li xwe bikim.

Haya keça wî ji şîreta meleyî heye. Rojekê yekî belengaz tê devê deriyî. Keça meleyî dinêre ku kirasekî zîvarî lê ye, dilê keça meleyî pir bi wî dişewite, radibe kirasê bavê xwe dide wî.

Roja cejnê tê, mele ji keça xwe re dibêje:

- Keça min, ka kirasê min bîne ez li xwe bikim.

Keç dibêje:

- Min li ser şîreta te kirasê te da yekî belengaz.

Mele diqehire û dibêje:

-Hey keça kûçikan, ez ji bo kirasê xelkê dibêjim, ne ji bo kirasê xwe!

Gotinên pêşyan:

Bila dil bi dil be, bila tûrê parsê li mil be.

Divê mirov li dinê pişta xwe bide mirovekî qenc an jî çiyayekî asê.

Rader

alastin
anîn
avêtin
bihîstin
bijartin
biraştin
birin
bûn
cûtin
çûn
dayîn/dan
dîtin
dotin
firotin
gestin
gihaştin
girtin
gotin
guhartin
guhastin
guvaştin
hatin
hejmartin
hinartin
hiştin
jentin
ketin(keftin)
kirin
kolan
kuştin
kufan
lîstin
malaştin
mayîn/man
mêtin
mirin
nivistin
pan
parastin
pêçan
pişaftin
qefaltin
qeşartin
rêstin
rêtin
sotin
stran
şikestin
şûştin
westan
xistin
xwarin
xwendin
xwestin
zan

Dema niha

dialêse
dihîne (tîne)
diavêje
dibihîze
dibijêre
dibirêje
dibe
dibe
dicû
diçe
dide
dibîne
didoşe
difiroşe
digeze
digihêje
digire
dibêje
diguhêre
diguhêze
diguvêşe
dihê (tê)
dihejmêre
dihinêre
dihêle
dijene
dikeve
dike
dikole
dikuje
dikute
dilîze
dimalêje
dimîne
dimêje
dimire
dinive
dipê
diparêze
dipêçe
dipişêve
diqefêle
diqêşêre
dirêse
dirêje
disoje
distrê
dişikê
dişo
diweste
dixe
dixwe
dixwîne
dixwaze
dizê

Raweya fermanî

bialêse
bihîne (tîne)
biavêje
bibihîze
bibijêre
bibirêje
bibe
bibe
bicû
biçe
bide
bibîne
bidoşe
bifiroşe
bigeze
bigihêje
bigire
bibêje
biguhêre
biguhêze
biguvêşe
bihê (tê)
bihejmêre
bihinêre
bihêle
bijene
bikeve
bike
bikole
bikuje
bikute
bilîze
bimalêje
bimîne
bimêje
bimire
binive
bipê
biparêze
bipêçe
bipişêve
biqefêle
biqêşêre
birêse
birêje
bisoje
bistrê
bişikê
bişo
biweste
bixe
bixwe
bixwîne
bixwaze
bizê

Rader

barîn
bezîn
borîn
civîn
çinîn
çirîn
êşîn
firîn
gerîn
guherîn
herikîn
karîn
kelîn
kenîn
kirîn
meşîn
nasîn
nêrîn
nivîsîn
peyvîn
qedîn
qerisîn
qetîn
qewimîn
revîn
şewitîn
weşîn
xebitîn
xeyidîn
zivirîn

Dema niha

dibare
dibeze
dibore
dicive
diçine
diçire
diêşe
difire
digere
diguhere
diherike
dikare
dikele
dikene
dikire
dimeşe
dinase
dinêre
dinivîse
dipeyive
diqede
diqerise
diqete
diqewime
direve
dişewite
diweşe
dixebite
dixeyide
dizivire

Raweya fermanî

bibare
bibeze
bibore
bicive
biçine
biçire
biêşe
bifire
bigere
biguhere
biherike
bikare
bikele
bikene
bikire
bimeşe
binase
binêre
binivîse
bipeyive
biqede
biqerise
biqete
biqewime
bireve
bişewite
biweşe
bixebite
bixeyide
bizivire

Rader

barandin
bezandin
ceribandin
civandin
çirandin
domandin
êşandin
firandin
gerandin
guherandin
herikandin
kişandin
kelandin
kenandin
meşandin
nasandin
peyivandin
qedandin
qerisandin
qetandin
revandin
rijandin
standin
şandin
şewitandin
tewandin
weşandin
xebitandin
xeyidandin
zivirandin

Dema niha

dibarîne
dibezîne
diceribîne
dicivîne
diçirîne
didomîne
diêşîne
difirîne
digerîne
diguherîne
diherikîne
dikişîne
dikelîne
dikenîne
dimeşîne
dinasîne
dipeyivîne
diqedîne
diqerisîne
diqetîne
direvîne
dirijîne
distîne
dişîne
dişewitîne
ditewîne
diweşîne
dixebitîne
dixeyidîne
dizivirîne

Raweya fermanî

bibarîne
bibezîne
biceribîne
bicivîne
biçirîne
bidomîne
biêşîne
bifirîne
bigerîne
biguherîne
biherikîne
bikişîne
bikelîne
bikenîne
bimeşîne
binasîne
bipeyivîne
biqedîne
biqerisîne
biqetîne
birevîne
birijîne
bistîne
bişîne
bişewitîne
bitewîne
biweşîne
bixebitîne
bixeyidîne
bizivirîne

Rader

çêkirin
 dadan
 dagirtin
 daketin
 daliqandin
 damezirandin
 daxistin
 hilanîn
 rabûn
 rahiştin
 raketin
 rakirin
 raxistin
 rûniştin
 vebûn
 vegerîn
 vegotin
 vekirin
 veqetandin
 veşartin
 wergerandin

Dema niha

çêdike
 dadide
 dadigire
 dadikeve
 dadiliqîne
 dadimezirîne
 dadixe
 hiltîne
 radibe
 radihêje
 radikeve
 radike
 radixe
 rûdine
 vedibe
 vedigere
 vedibêje
 vedike
 vediqetîne
 vedişêre
 werdigerîne

Raweya fermanî

çêke
 dade
 dagire
 dakeve
 daliqîne
 damezirîne
 daxe
 hiltîne
 rabe
 rahêje
 rakeve
 rake
 raxe
 rûne
 vebe
 vegere
 vebêje
 veke
 veqetîne
 veşêre
 wergerîn

BERSIVDANK

UN , TE 1 HEVNAS , N

HÎNDARÎ (r.11)

2- Valahiya li jêr dagirin.

te / min / navê / Azad / ku / ji / ez

3- Cihên vala dagirin.

çawa / ez / yî / im / ku / ji /

4- Cihên vala dagirin.

yî / im / çawa / baş / navê / Dîlan / ez / derê / me

5- Li gorî xwe valahiye li jêr dagirin .

Bersivên xwendekaran.

6- Du heval bên bal hev cihên vala li gorî xwe dagirin.

Bersivên xwendekaran.

C- NASÎNA KES Û TIŞTAN

3- Navên van tiştan li bin wan binivîsin.

1- kaxiz, 2- çente, 3- pêûs, 4- qelemraş, 5- rastkêş, 6- jêbir, 7- ferheng, 8- dep, 9- pirtûk, 10- lînûsk, 11- kilspî, 12- nexşe, 13- demjimêr, 14- pêûsdank

4- Ez ne ji me.

1- Li gorî mînakê hevokan bikin neyînî.

1- Navê min ne Rûşen e. Navê min Rûken e.
2- Ew ne Aldar e. Ew Adar e.
3- Ew ne dep e. Ew jêbir e.
4- Em ne ji Dirbêsiyê ne. Em ji Amûdê ne.
5- Ev ne lînûsk e. Ev ferheng e.

5- Ew Azad e.

1- Li gorî mînakê pirsan bibersivînin.

1- Erê, navê min Sozdar e.
2- Na, ez ne xwendekar im. Ez mamoste me.
3- Na, ew ne jêbir e. Ew qelemraş e.
4- Erê, ew ji Hewlêrê ye.
5- Erê, ez baş im.

HÎNDARÎ (r.18)

1- Cihên vala dagirin.

1- me, 2- yî, 3- ne, 4- ye, 5- ne, 6- e, 7- in, 8- e

2- Cihên vala dagirin.

1- kî, 2- çî, 3- wê, 4- wan, 5- ku

3- Cihên vala dagirin.

tu / baş / çawa / im / wê / ez

4- Li gorî pirsan

1- Navê te çî ye?
2- Tu ji ku derê yî?
3- Tu ji Amûdê yî?
4- Ew Rojda ye?
5- Ew çî ye?
6- Ew kî ye?
7- Ew Zîlan e?
8- Ev Zerya ye?

5- Bi peyvên li jê hevokan çêkin.

1- Navê min Ronahî ye.
2- Ez ji Kobanê me.
3- Em baş in.
4- Ev Diyar e.
5- Na ew nexşe ye.

UNÎTE 1 - SPARTEK

A- Xebatên li ser peyvên

1- xaçepîrs

1- rastkêş, 2- lînûsk, 3- demjimêr, 4- pirtûk, 5- pêûsdank, 6- salname, 7- jêbir

2- Nêçîra peyvên

1) şevbaş, 2) pirtûk, 3) rojbaş, 4) mase, 5) lînûsk, 6) xwendekar, 7) kilspî, 8) jêbir, 9) spas, 10) mamoste, 11) dep

B- Bikanên zimên

1- navê / e / çî / min / ku / yî / ji / me / ji / me / bi / kêfxweş / jî
2- êvarbaş / çawa / ez / im / ez / baş

3- Hevokan bigihînin hev.

1d, 2e, 3b, 4c, 5a
4- kî / e / kî / Pelşîn / Azad / im / ew / e / ew / Rizgar / ew / Azad
5- çî / çî / e / ne / ev / ne / ew / ye / ew

6- Pirsan binivîsin.

1- Navê te çî ye?
2- Tu kî yî?
3- Tu ji ku derê yî?
4- Lezgin ji ku derê ye?
5- Ew çî ye?
6- Ev çî ye?
7- Hûn ji ku derê ne?
8- Ew kî ye?
9- Ev kî ye?
10- Ew çî ne?

Cihên vala dagirin.

7- ye / ye / e / e / ye / e
8- î / e / in / in / in
9- yî / ye / ne / ne / ne

UNITE 2 KAR P , E

A- HEJMAR

Tu çend salî yî?

1- Pirsên jêrîn li gorî diyaloga li rex bibersivînin.

1- Hêlîn hevdeh salî ye.
2- Dîlan hejdeh salî ye.

3- Du heval bên bal hev diyaloga li jêr li gorî xwe dagirin.

Bersivên xwendekaran.

HÎNDARÎ

1- Navên hejmaran li hembên wan binivîsin.

1- bîst û sê 2- sih û pênc 3- çil û heft 4- çil û heşt 5- sih û neh 6- heftê û heşt 7- pêncî û sê 8- not û şeş 9- şêst û du 10- heştê û yek 11- sed 12- pazdeh

2- Cihên vala li gorî rêzê dagirin.

- 1- neh, hejdeh, bîst û çar
- 2- çardeh, bîst û heştî, çil û du
- 3- bîst, çil, şêst
- 4- bîst û çar, çil û heşt, heftê û du
- 5- deh, bîst, sih, çil

3- Cihên vala dagirin.

min / çî / e / derê / me / ji / çend / salî

Li gorî agahiyên li jêr hevokan saz bikin.

Navê wê hêlîn e. Ew ji Mêrdînê ye. Ew hevdeh salî ye.

B- KAR Û PÎŞE

Tu çi karî dikî?

HÎNDARÎ

1- Li gorî wêneyan pirsan bibersivînin.

- 1- Ew çotkar e.
- 2- Na, ew ne stranbêj e. Ew wênesaz e.
- 3- Ew diransaz e.
- 4- Na, ew ne ajokar e. Ew dermanfiroş e.
- 5- Erê, ew dadger e.
- 6- Ew stranbêj e.

2- Li gorî agahiyên li jêr pirsan bibersivînin.

- 1- Navê wî Sertac e.
- 2- Ew ji Rihayê ye.
- 3- Ew sih salî ye.
- 4- Ew karmend e.

3- Li gorî bersivên li jêr pirsan binivîsin.

- 1- Ferzende çi karî dike?
- 2- Navê wê çi ye?
- 3- Ew çend salî ye?
- 4- Ew ji ku derê ye?

Nivîs (r. 23)

4- Li gorî van agahiyan nivîsekê binivîsin.

Bersivên xwendekaran.

5- Valahiyên li jêr li gorî xwe dagirin.

Bersivên xwendekaran.

C- CIH

Li ku derê ye?

1- Li gorî hevokên li jor pirsan bibersivînin.

- 1- Dîlan li malê ye.
- 2- Pirtûk li ser maseyê ne.
- 3- Azad li ber paceyê ye.
- 4- Pisîk di bin maseyê de ye.
- 5- Dibistan li hember mizgeftê ye.

D- Heye / Hene

1- Li gorî hevokên li jor pirsan bibersivînin.

- 1- Li ser maseyê çenteyek heye.
- 2- Li ber paceyê zarokek heye.
- 3- Di pirtûkxaneyê de pirtûkin hene.
- 4- Di fêrgehê de bîst xwendekar hene.

2- Cihên vala bi heye / hene dagirin

- 1- hene, 2- heye, 3- hene, 4- hene, 5- heye, 6- hene, 7- heye

Li gorî van agahiyan nivîsekê binivîsin.

Bersivên xwendekaran.

UNÎTE 2 - SPARTEK

A- Xebatên li ser peyvên

1- Xaçepirs

Parêzer / mamoste / wênesaz / dermanfiroş / cotkar / karker / dadger

2- Hejmar

Yek / çar / heşt / yazdeh / hevdeh / pênc / bîst û du / heft / sih û yek / neh / çil û şeş / hejdeh / dozdeh / pazdeh / pêncî û heşt / sêzdeh / heftê û du / heştê û neh / nod û çar / çardeh / nozdeh / sed / bist / şêst

B- Bikaranîna zimên

1- Cihên vala dagirin.

te / min / yî / ji / me / çî / im / ez / çend / salî

2- Pirs û bersivên li jêr bigihînin hev.

1- c 2- e 3- f 4- g 5- b 6- h 7- d 8- a 9- i

3- Cihên vala bi heye / hene dagirin.

1- hene 2- heye 3- hene 4- hene 5- heye

4- Cihên vala bi qertafên nebinavkirinê (-ek / -in) dagirin.

1- ek 2- in 3- ek 4- in

UNÎTE 3 Malbat

A- Danasîna Malbatê

1- Cihên vala li gorî agahiyên her du rûpelên pêşîn dagirin.

1- Babîrê 2- biraziyê 3- bûka 4- bûrayê 5- neviya 6- xwarziya 7- xwişk 8- tî 9- hevjiha 10- neviyên 11- lawên 12- keçên

2- Cihên vala li gorî agahiyên her du rûpelên pêşîn dagirin.

1-ê 2- î 3- ê 4- î 5- an 6- an

Malbata Dîlanê

3- Pirsên jêrîn li gorî diyaloga jorîn bibersivînin.

- 1- Di mala Dîlanê de heft kes hene.
- 2- Rodî bavê Dîlanê ye.
- 3- Navê diya Dîlanê Dîlşa ye.
- 4- Xwişkek û birayekî Dîlanê hene.
- 5- Navê dapîra Dîlanê Xecê ye.
- 6- Qenco bapîrê Dîlanê ye.

Nivîs (r. 36)

Li gorî van agahiyan nivîsekê binivîsin.

Bersivên xwendekaran.

4- Pirsên jêrîn li gorî diyaloga jorîn bibersivînin.

- 1- Sê xwişkên Azad hene.
- 2- Birayekî Azad heye.
- 3- Xwişkek û du birayên Diyar hene.

5- Cihên vala dagirin.

- 1- te / hene / navên / navê
- 2- hene / min / navê / birayê
- 3- hene / min / ne / in

Malbata Delalê

6- Pirsên jêrîn li gorî nivîsên li jor bibersivînin.

- 1- Sosin mamoste ye.
- 2- Hogir pêncî û pênc salî ye.
- 3- Du birayên Delalê hene.
- 4- Aso rojnamevan e.
- 5- Navê dotmama Delalê Şîlan e.
- 6- Du kurên Sîdarî hene.

7-Li gorî nivîsa jorîn cihên vala bi navên pişeyan dagirin.
1-mamoste 2-bazirgan 3-bijîşk 4-rojnamevan 5-ajokar 6-hu-
nermend 7-karker 8-firoşkar

8-Pirsên van bersivan bi kî/kê bibersivînin.

- 1-Sosin diya kê ye?
- 2-Kî xwişka Bahozi ye?
- 3-Aso kurê kê ye?
- 4-Kî keça Sîdarî ye?

B-Danasîna Kesan

Reng û dirûv

1-Pirsên li jêr li gorî nivîsan bibersivînin.

- 1-Çavên Gulnazê şîn in.
- 2-Porê Şivanî kurîşk e.
- 3-Şivan kurt û lihevhatî ye.
- 4-Çavên Bawerî hingivî in.
- 5-Nalîn zarşîrî in.
- 6-Porê Bawerî qehweyî ye.

HÎNDARÎ

1-Valahiyên nivîsara li jêr temam bikin û bixwînin.

e / im / min / e / hene / min / e / min / ye / min / heyê

2-Ji hevokên li jêr ji bo yên rast stûna (r) ji bo yên çewt stûna (ç) xêz bikin.

1-ç 2-ç 3-r 4-ç 5-r 6-ç 7-r

3-Cihên vala bi veqetandekên binavkirî dagirin.

1-a 2-yê 3-ê 4-yê 5-ên 6-yên 7-ê 8-a 9-ên 10-yên 11-ên 12-ê
13-yê 14-a

4-Cihên vala bi veqetandekên nebivavkirî dagirin.

1-êke 2-ekî 3-êke 4-yekî 5-ekî 6-êke 7-ine 8-êke 9-yekî 10-
ekî 11-ekî

UNÎTE 3 - SPARTEK

A-Xebata li ser peyvan

1-Nêçîra peyvan

- 1-dapîr 2-xwişk 3-bav 4-dotmam 5-met 6-ap 7-keç 8-bira 9-
dê 10-bapîr 11-law 12-pismam 13-xaltî
- 2-Hevokên li jêr bigihînin hev.
- 1-b 2-d 3-c 4-a 5-e

B-Xwendin û bikaranîna zimên

Malbata Bahozi

1-Nivîsa li jêr bixwînin û pirsan bibersivînin.

- 1-Bahoz ji Êlihê salî ye.
- 2-Ew hevdeh salî ye.
- 3-Ew xwendekar e.
- 4-Çavên Bahozi reş in.
- 5-Erê, Bahoz kurekî dirêj e.
- 6-Besna diya Bahozi ye.
- 7-Porê Besnayê zer û kurt e.
- 8-Rojhat bavê Bahozi ye.
- 9-Çavên Rojhatî reş in.
- 10-Zelal û Delal xwişkên Bahozi ne.

Malbata Zelalê

**2-Di nivîsa li jêr de cihên vala bi cînavk û qertafên ke-
sane dagirin.**

ez / me / min / e / ew / ye / wî / ye / ye / wê / ew / wan / ew /
e / ye / wî

3-Di nivîsa li jêr de veqetandekan bi cih bikin.

ê / a / ê / ên / ê / ê / ê / ên / ekî / ekî / a / ekî / ê / ekî / a / eke

**4-Valahiyên bi veqetandekan (-a, -ê, -ên, -eke, -ekî, -ine)
dagirin.**

1-ê 2-ên, a 3-yên 4-eke 5-yekî 6-ên 7-yê 8-a 9-eke 10-ekî

5-Cihên vala bi qertafa tewangê dagirin. (-ê, -î, -an)

1-î 2-ê 3-an 4-ê 5-an

6-Bi peyvên li jêr hevokan çêkin.

- 1-Jêhat xortekî çeleng e.
- 2-Porê Zeryayê dirêj e.
- 3-Ew kurekî jîr e.
- 4-Apê min zilamekî zana ye.
- 5-Rohîv jineke bedew e.
- 6-Bavê hevalê min parlamenter e.
- 7-Hevserê xwişka min çeleng e.
- 8-Birayê wê mirovekî hêja ye.
- 9-Tu jineke çalak e.
- 10-Sosin keçeke xwîngerm e.

7-Di nivîsa li jêr de binê veqetandeka xêz bikin.

ê / eke / ên / eke / ê / a / eke / ê / a / ên / ên / a / ê / eke

Nivîs (r. 45)

Li gorî van agahiyan nivîsekê binivîsin.

Bersivên xwendekaran.

UNÎTE 4 JIYANA RO

A-Çalakiyên Rojane

1-Diyalogê bixwînin û pirsan bibersivînin.

- 1-Dîlan bi diya xwe re diaxive.
- 2-Pelîn li odeya xwe wêneyan xêz dike.
- 3-Bavê Dîlanê li televîzyonê temaşê dike.
- 4-Serhat rojnameyê dixwîne.
- 5-Dîlşa diçe malê.
- 6-Na, ew spartekên xwe çêdike.
- 7-Erê, Pelîn wêneyan xêz dike.
- 8-Na, meta Dîlanê li televîzyonê temaşê dike.
- 9-Erê, Serhat rojnameyê dixwîne.
- 10-Na, Dîlşa bi Dîlanê re dipeyive.

HÎNDARÎ

1-Lêkerên di nava kevanekê de li gorî dema niha bikişînin.

dikin / dixebitin / dinivîse / dixwîne / têyî / tîm / çêdike / tînin

2-Lêkerên di nava kevanekê de li gorî dema niha bikişînin.

1-dixwe 2-vedixwî 3-diçe 4-dikin 5-ranakevim 6-nagerin 7-
naçîne 8-diweşîn 9-dişom

3-Li gorî mînakên bersivan binivîsin.

- 1-Na, em naçin malê. Em diçin kargehê.
- 2-Na, Zozan çîrokan nabêje. Zozan helbestan dixwîne.
- 3-Erê, ez nameyekê dinivîsim.
- 4-Erê, zarok ji dibistanê tên.
- 5-Erê, tu pirsinan bibersivînî.
- 6-Na, Hêlîn bi Azadî re napeyive. Hêlîn bi Diyarî re dipeyive.

4-Li gorî mînakê bersivan binivîsin.

- 1-Bahoz cilan dişo.
- 2-Zelal bi Sertacî re diaxive.
- 3-Bager ji şanoyê tê.
- 4-Ez nanî dixwim.
- 5-Zarok futbolê dilîzin.

6-Delal stranan dibêje.

B-Rojeke Dîlanê

1-Pîrsên jêrîn li gorî nivîsa jorîn bibersivînin.

- 1-Dîlan her roj serê sibehê zû radibe.
- 2-Dîlan piştî ku serçavên xwe dişo taştêya xwe dixwe.
- 3-Waneyên Dîlanê nîro diqedin.
- 4-Dîlan firavîne li mala xwe dixwe.
- 5-Dîlan tevî malbata xwe şivê dixwe.
- 6-Dîlan piştî şivê spartekên xwe çêdike.
- 7-Dîlan piştî spartekan hinekî li televîzyonê temaşê dike û radikeve.

C-Bernameya Dîlanê ya Heftane

1-Pîrsên jêrîn li gorî nivîsa jorîn bibersivînin.

- 1-Dîlan roja duşemê diçe avjeniyê.
- 2-Dîlan roja sêşemê bêşdarî xebatên şanoyê dibe.
- 3-Dîlan roja çarşemê karên malê dike.
- 4-Ew roja pencşemê dema xwe bi hevalên xwe re derbas dike.
- 5-Dîlan roja îne diçe kursa gîtarê.

HÎNDARÎ

1-Nivîsa li jor li gorî kesa sêyem ji nû ve binivîsin.

Navê wê Zelal e. Ew bijîşk e. Ew bi meta xwe re li Stenbolê dijî. Ew di nexweşxaneyêke taybet de dixebite. Meta wê serê sibehê zû radibe û wê hişyar dike. Ew bi hevalên xwe re taştê dixwe. Piştê ew firaqan dişo û ji malê derdikeve. Nexweşxane nêzî mala wan e. Ew her sibe bi peyatî diçe nexweşxaneyê. Karê wê di nehan de dest pê dike. Ew firavîne bi hevalên xwe re dixwe. Ew di şeşan de ji nexweşxaneyê derdikeve. Ew carinan hevalên xwe dibîne, carinan jî diçe mala birayê xwe. Ew bi hev re şivê dixwin. Bi êvaran ew qet li televîzyonê temaşê nake. Bi piranî ew pirtûkan dixwîne yan jî li muzîkê guhdariyê dike. Rojên şemiyê ew diçe sûkê û pêdiviyên malê dikire. Roja yekşemê jî carinan diçe şanoyê yan jî digere.

2-Di nivîsa li jêr de lêkeran li gorî dema niha bikişînin.

dixebitim / radibim / dikim / dixwin / diçim / diqedin / dibînim / digihêjim / dixwînim / çêdikim / tê / dixwin / dikin / dixwînin

3-Ji bo bersivên li jêr bîrsan binivîsin.

- 1-Arda li ku derê dijî?
- 2-Ew bi kê re dijî?
- 3-Ew sibehan dereng radibe?
- 4-Ew piştî taştê çi dike?
- 5-Ew bi êvaran çi karî dike?

4-Lêkerên li jêr li gorî dema niha bikişînin.

1-çênake. 2-nawestê. 3-dişo. 4-vedibêje. 5-nabare. 6-dimalêşin. 7-dijî? 8-dicivin. 9-dimeşim. 10-dibêjî?

5-Hevokên li jêr li gorî xwe biqedînin.

Bersivên xwedekaran.

6-Ji hevokên li jêr yên ku ji bo we rast in hilbijêrin.

Bersivên xwendekaran.

Nivîs (r. 53)

Der heqê rojeke xwe de binivîsin.

Bersivên xwendekaran.

E-Saet

1-Li ber reqeman bi nivîsê saetê binivîsin.

- 7:05 : Saet ji heftan pênc dibore.
- 7:08 : Saet ji heftan heşt dibore.
- 8:09 : Saet ji heştan neh dibore.

9:10 : Saet ji nehan deh dibore.

9:15 : Saet neh û çaryek e.

9:25 : Saet ji nehan bîst û pênc dibore.

10:30 : Saet deh û nîv e.

10:34 : Saet ji yazdehan re bîst û şeş heye.

10:40 : Saet ji yazdehan re bîst heye.

Rojeke Azadî

2-Pîrsên li jêr li gorî nivîsê bibersivînin.

- 1-Azad di heft û nîvan de li serwîsê siwar dibe.
- 2-Wane di heşt û nîvan de dest pê dikin.
- 3-Ew li xwaringeha dibistanê firavîne dixwe.
- 4-Azad di çar û nîvan de vedigere malê.
- 5-Ew saet di heftan de şivê dixwin.
- 6-Azad piştî nehê şevê li televîzyonê temaşê dike.
- 7-Azad saet ji heft û nîvan heta nehê şevê spartekên xwe çêdike.
- 8-Ew saet di dozdehan de radikeve.

3-Reqemên saetan ên di nav kevanekê de wekî nivîs binivîsin.

heşt çaryekê / di heşt û nîvan de / nehan de / neh û nîvan / dehan de / dozdehan / dozdeh û deh deqeyê de / di yekê nîvrovê de / pêncan / heft û nîvan de

UNÎTE 4 - SPARTEK

A-Xebatên li ser peyvên

1-Cihên vala bi van peyvên dagirin.

1-havîn 2-payîz 3-kulîlk 4-berf 5-fêkî 6-sar

2-Navên mehan li gorî demsalan binivîsin.

Bihar: Adar, Avrêl, Gulan

Havîn: Pûşper, Tîrmeh, Gelawêj

Payîz: Reşber, Kewçêr, Sermawez

Zivistan: Berfanbar, Rêbendan, Reşemî

3-Nêçîra peyvên û komepeyvên

1-payîz, 2-bihar, 3-avrêl, 4-adar, 5-havîn, 6-şemî, 7-reşemî, 8-gulan, 9-duşem, 10-zivistan, 11-sermawez, 12-gelawêj

4-Cihên vala bi peyvên di nava qadê de dagirin.

demsal / biharê / kulîlk / havîn / germ / fêkî / payîz / pel / baran / dibistan / sar / berf

B-Bikaranîna Zimên

1-Lêkerên li jêr li gorî dema niha bikişînin.

1-diçim 2-tên 3-nake 4-vedike 5-radikeve 6-naçin 7-naxwin 8-dişo 9-naxwazî 10-venaxwe 11-naxwînim 12-naxebitin 13-digere 14-dimeşim 15-nanivîsim 16-dilîze 17-nabare 18-diêşe 19-dicûm 20-dikin

2-Bi bêjeyên li jêr hevokan çêkin.

- 1-Ez tu car taştê naxwim.
- 2-Hêlîn li Kerboranê dijî.
- 3-Em azadiyê dixwazin.
- 4-Tu li televîzyonê temaşê dikî?
- 5-Ew ji avjeniyê hez dike.
- 6-Em carinan diçin geştê.
- 7-Jiyan bi şev dereng radikeve.

3-Lêkerên di nava kevanekê de li gorî dema niha bikişînin.

hişyar dibe / dişo / dixwe / diçe / diqedin / tê / dilîze / çêdike / radikeve

4-Ji hevokên jêrîn ji bo yên rast stûna (r) ji bo yên çewt stûna (ç) xêz bikin.

1-r 2-ç 3-r 4-ç 5-ç 6-ç

5-Van pirsan li gorî xwe bibersivîn.

Bersivên xwendekaran.

6-Saetên ku bi hejmaran hatine nivîsîn bi nivîsê binivîsîn.

3:08 : Ji sêyan heşt dibore.

2:10 : Ji duyan deh dibore.

8:15 : Heşt û çarkek e.

6:22 : Ji şeşan bîst û du dibore.

7:25 : Ji heftan bîst û pênc dibore.

10:30 : Deh û nîv e.

2:34 : Ji sêyan re bîst û şeş heye.

3:50 : Ji çaran re deh heye.

1:45 : Du kêmkar çarkek e.

12:53 : Ji yekê re heft heye.

11:19 : Ji yazdehan nozdeh dibore.

9:59 : Ji dehan re yek heye.

7-Cihên vala bi qertafên tewangê dagirin.

1-Ên binavkirî (/-ê, /-î, /-an/)

1-ê 2-an 3-an 4-an 5-ê 6-ê 7-î 8-î

2-Ên nebinavkirî (/-ekê, /-ekî, /-inan /)

1-ekî 2-yekî 3-yekê 4-ekê 5-inan 6-inan

UN . TE 5 HOB .

A-Muzîk

3-Cihên vala bi peyvên li jor dagirin.

1-amûra 2-stranbêja 3-strana 4-dengbêj 5-dilsoj 6-dûrik

Tu ji muzîkê hez dikî?

4-Pirsên li jêr li gorî diyalogê bibersivîn.

1-Diyar ji stranên dengbêjiyê hez dike.

2-Kêfa Azad ji stranên govendê re tê.

3-Diyar herî zêde ji "Karapetê Xaço" hez dike.

4-Azad ji dengê "Miradê Kinê" hez dike.

5-Azad ji kilama "Lawikê Metîni" hez dike.

B-Werîş

Tu ji werzîşê hez dikî?

2-Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivîn.

1-Diyar ji avjeniyê hez dike.

2-Azad ji goga piyan hez dike.

3-Diyar li parkê dimeşe.

4-Meş ji bo tenduristiya mirov baş e.

5-Azad û hevalên xwe roja çarşemê goga piyan dilîzin.

C-Şano û Sinema

2-Ji hevokên jêrîn ji bo yên rast (r) ji bo yên çewt stûna (ç) xêz bikin.

1-ç 2-ç 3-r 4-r 5-ç 6-r

D-Xwendin

2-Li gorî bersivên li jêr pirsan bibersivîn.

1-Rojda van rojan kîjan pirtûkê dixwîne?

2-Navê pirtûka Hesênê Metê çi ye?

3-Diyar ji kê hez dike?

UNÎTE 5 - SPARTEK

A-Xebatên li ser peyvên

1-Cihên vala bi peyvên li jêr dagirin.

hunermendî/ê / strana / werzîşê / avjeniyê / tenduristiyê / şa-
noyê / lîstika /

2-Neçîra peyvên

1-helbest 2-avjenî 3-şano 4-werzîş 5-bilûr 6-dengbêj 7-geşt
8-havîn

B-Xwendin û bikaranîna zimên

1-Pirsên li jêr li gorî nivîsê bibersivîn.

1-Evîn rojnamevan e, lewma li gelek bajaran digere.

2-Ew nivîsên xwe bi êvaran dinivîse.

3-Ew der barê çand û hunerê de dinivîse.

4-Ew ji helbestên Berken Berehî hez dike.

5-Ew li ber behrê dimeşe.

2-Li gorî her du nivîsên li jor cihên vala dagirin.

1-Wanê / Amedê

2-şanoyê / şanoyê

3-futbolê / futbolê

4-wêjeyê

3-Di nivîsa li jêr de lêkerên li gorî dema niha bikişînin.

dikim / diçim / tê / digerim / diçin

dikî / dixwînim / dikişîne / dinivîsim / diweşînim

dibêjim / didim

4-Cihên vala bi peyvên li jêr dagirin.

ne wisa / rast e / li gorî min / tu rast dibêji

5-Cihên vala bi gihanekên li jêr dagirin.

1-ji ber vê yekê

2-ji xeynî

3-ji ber ku

4-lê belê

5-lewma jî

6-Tu dema xwe çawa derbas dikî?

Bersivên xwendekaran

Nivîs (r.71)

Nivîsên xwendekaran.

UN . TE 6 P ° DIV .

A-Li malê

1-Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivîn.

1-Dîlan dixwaze hêkekê bixwe.

2-Pelîn şîr venaxwe.

3-Serhat ji mastî hez dike.

4-Dîlan ji nanê qelandî û dimsê pir hez dike.

5-Li gorî Serhatî hêkerûn û qelî pir xweş in.

HÎNDARÎ

1-Lêkerên di nava kevanekê de li gorî raweya fermanî bikişînin.

1-rabe / bixebite

2-bigire.

3-bide

4-dakevin

5-meke

6-bikene

7-bikin

8-meçe

9-bibêje

10-biçe / bişo

2-Lêkerên di nava kevanekê de li gorî forma rast bikişînin.

1-biparêzî

2-bimeşim

3-bibare

4-biqede

5-bijîn
6-vegerî
7-bilîzî
8-bibêjî
9-bike
10-bixebitîm

3-Bi bêjeyên li jêr hevokan çêkin.

1-Ez dixwazim tu çîrokan bibêjî.
2-Tu dixwazî bigerî?
3-Zozan dixwaze bi me re bê.
4-Em dixwazin kurdî hîn bibin.
5-Hûn dixwazin biçin ber deryayê

B-Li Sûkê

1- Navên sebze û fêkiyan binivîsin

1- alû, 2- balîcan, 3- gizêr, 4- hêjîr, 5- vîşne, 6- zebeş, 7- hinar, 8- îsot, 9- hirmî, 10- kartol, 11- lîmon, 12- şemamok, 13- pîvaz, 14-mişmiş, 15- fasûlî, 16- firingî, 17- gilgil, 18- kelem, 19- tûzik, 20- tû, 21- bexdenûs, 22- tiriye reş, 23- mandalîna, 24- kundir, 25- tiriye zer, 26- porteşal, 27- sêv, 28- xiyar, 29- xox, 30- sîr

Rodî fêkiyan dikire.

1-Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivînin.

1-Rodî dixwaze sê kîlo sêv bikire.
2-Rodî du kîlo tiriye reş dikire.
3-Sertac kîloyek hinar dikire.
4-Pêdiviya Sertacî bi baqek pîvazên ter heye.
5-Ji ber ku mêvanên wan hene.

C-Kiriyarî

1-Beşên hevokan bigihînin hev û hevokan temam bikin.

1-b 2-d 3-a 4-e 5-c

D-Têberên Elektronîk

1-Navdêrên di nava qadê de di bin wêneyan de binivîsin.

1-cilşo 2-tozmij 3-firaqşo 4-firin 5-kompîtur 6-televîzyon 7-sarinc 8-şofben

Kirîna Têkberan

2-Pirsên li jêr li gorî nivîsa li jor bibersivînin.

1-Şermîn dixwaze cilşo, sarinc, firin, tozmij û televîzyonê bikire.
2-Ew firaqşoyekê nakirin.
3-Na, ew internetê girê nadin.
4-Kawa û Şermîn diçin firoşgehê.

Em biçin parkê?

3-Lêkerên di nava kevanekê de li gorî forma rast bikişînin.
biçim / bêm / bikim / bê / bîne / çêkin / bibînin / bîne

Çûna Şanoyê

4-Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivînin.

1-Îro çar saet dema wan heye.
2-Di şanoyê de lîstika "Mişko" dilîze.
3-Lîstik saet di pêncan de dest pê dike.
4-Azad diçe bilêtan dikire.
5-Ew saet di çaran de li ber deriyê şanoyê hev û du dibînin.

UNÎTE 6 - SPARTEK

A-Xebata li ser peyvên

1-Navên tiştên di wêneyan de li bin wan binivîsin.

1-firingî 2-tivir 3-gûz 4-tirî 5-kelem 6-alû 7-zebeş 8-mişmiş 9-vîşne

2-Li gorî wêneyan xaçepirsê dagirin.

1-cilşo 2-firaqşo 3-rojname 4-malper 5-kovar 6-name

3-Cihên vala bi peyvên li jêr dagirin.

1-cilşoyê 2-firaqşoyê 3-tozmijê 4-sarincê 5- firinê

B-Bikaranîna zimên

1-Valahiyên diyaloga li jêr temam bikin û bixwînin.

zebeşekî / çend / kîlo / tirî / digire / panot /

1-Li gorî diyaloga li jor beşên hevokan bigihînin hev û hevokan temam bikin.

1-b 2-a 3-d 4-c

3-Hevokên li jêr sererast bikin.

1-Zebeşek bi çiqasî ye?
2-Kîloya tiriye reş bi çend panotan e?
3-Niv kîlo dendikên gulan çiqas digire?
4-Libek kelem bi çar panotan e.
5-Baqek bexdenûs bi bîst û pênc qurîşan e.
6-Kîloya îsotan bi çendan e?

4-Cihên vala li gorî forma rast dagirin.

dikin / biçim / biçin / bikim / bixwin / bixwin /

5-Cihên vala li gorî raweya fermanî dagirin.

1-bide 2-bixwîne 3-bike 4-rakeve 5-mekirin

6-Li gorî mînakên ji bo rewşên li jêr hevokan binivîsin.

1-Bila bêhna xwe vede.
2-Bila xwarinê bixwe.
3-Bila bixebite.
4-Bila parêzê bigire.
5-Bila biçe kursê.

7-Hevokên li jêr li gorî daxwazên xwe biqedînin.

Bersivên xwendekaran.

Nivîs (r.85)

Bersivên xwendekaran.

UN, TE 7 CIL BERG

A-Cil û Berg

1-Navên cilan li bin wêneyan binivîsin.

1-dêre 2-gore 3-kurtek 4-fîstan 5-lepik 6-şal 7-derpê 8-sako 9-binkiras 10-palto 11-sol 12-şimik

Li firoşgeha cil û bergan

2-Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivînin.

1-Reyona cil û bergên jinan li qata herî jor e.
2-Evîn fîstanekî gulgulî dixwaze.
3-Zozan dixwaze dêreyeke sor bikire.
4-Dêre pir baş li bejna Zozanê tê.

HÎNDARÎ

1-Cihên vala bi rendêrên hevrûkirî dagirin.

1-hêdîtir / lezgîntir 2-bilindtir / nizmtir 3-tirştir / şîrîntir 4-bi-çûktir / mezintir 5-dirêjtir / kintir 6-nermtir / hişktir

2-Cihên vala bi payeya hevrûkirinê ya rengdêran dagirin.

1-hêniktir 2-xweştir 3-dirêjtir 4-zîrektir 5-xizantir 6-paqijtir 7-çalaktir 8-xweşiktir

3-Cihên vala dagirin.

1-Everest 2-Rûsya 3-Asya 4-Merkûr 5-Gronland 6- Vatîkan

4-Li gorî wêneyan hevokan biqedînin.

1-kintir 2-qelewtir 3-biçûktir 4-dirêjtir 5-lewaztir 6-mezintir

5-Cihên vala bi forma rast ya rengdêran dagirin.

xweşiktir / bihatir / mezintir / mezintirîn / jîrtirîn / serkeftîtir / rengîntirîn / mezintirîn / diwartir / diwartirîn / erzantir / kurttir

B-Ez dikarim

1-Pirsên li jêr li gorî diyaloga li jor bibersivînin.

- 1-Dîlan dikare avjeniyê bike.
- 2-Rojda dikare basketbolê bilîze.
- 3-Dîlan dikare gîtar û bilûrê lê bide.
- 4-Rojda dikare stranan bibêje.
- 5-Dîlan dixwaze Rojdayê hînî lêdana bilûrê bike.

2-Ji karên li jêr ên ku hûn dikarin û yên ku hûn nikarin diyar bikin.

Bersivên xwendekaran.

3-Lêkera kirinê li gorî cînavkan bikişînin.

1-dikarî 2-nikarin 3-dikarin 4-dikarin 5-nikarim

4-Lêkera bingeîn li gorî cînavkan bikişînin.

1-bigire 2-bikin 3-çêkî 4-biajon 5-biçînim

C-Divê ez çi bikim?

1-Lorîn dixwaze kurdiya xwe bi pêş bixe, divê çi bike?

1-bike 2-bixwîne 3-bike 4-bipeyive 5-binivîse / bike

Nivîs (r.94)

Bersivên xwendekaran

2-Li gorî pirsgrêkan hevokan binivîsin.

- 1-Divê tu ji kesek ji matematikê fêr dibe alîkariyê bigire.
- 2-Divê bala te li ser xwarine te be.
- 3-Divê tu bi hevalê xwe re biaxive.
- 4-Divê tu pêre biaxivî.
- 5-Divê tu hevalên xwe vexwîne malê.

3-Hevokan biqedînin.

- 1-Divê ew bêhna xwe vede.
- 2-Divê ez xwarinê bixwim.
- 3-Divê tu biçî nexweşxaneyê.
- 4-Divê ez jê re diyariyekê bikirim.
- 5-Divê em amadehiyê bikin.
- 6-Divê ez bixebitim
- 7-Divê tu baş li xwe binêrî.
- 8-Divê tu alîkariya min bikî.

4-Lêkeran li gorî forma rast bikişînin.

rabim / bikim / biçim / bikirim / çêkim

UNÎTE 7 - SPARTEK

A-Xebata li ser peyvan

1-Di bin wêneyan de navên cil û bergan binivîsin.

- 1-berçavk 2-şimik 3-dêre 4-kurtek 5-fahiye 6-stûpêç 7-gore
 - 8-derpê 9-pêşîrdank 10-sol
 - 11-derpêqut 12-çizme 13-qat 14-şewqe 15-şal 16-fistan
- B-Bikaranîna zimên**

1-Di hevokên li jêr de cihên vala bi payeya hevrûkirinê dagirin.

- 1-bilintir 2-mezintir 3-zêdetir 4-biçûktir 5-germtir 6-bilindtirîn
- 7-mezintirîn 8-dirêjtirîn 9-navdartirîn 10- pêşîntirîn

2-Bi van peyvan li gorî forma karîne hevokan saz bikin.

1-Ez nikarim avjeniyê bikim.

2-Tu dikarî goga piyan bilîzî.

3-Em dikarin bi îngilîzî biaxivin.

4-Dîlan dikare wêneyan çêke.

5-Hûn dikarin stranan bibêjin.

6-Sîdar dikare li tembûrê bide.

7-Sînem nikare helbestan binivîse.

8-Ez dikarim xwarinê çêkim.

3-Lêkeran li gorî forma rast bikişînin.

1-nekin / nebirin / nekujin

2-bikin / bixwin / nemînin

3-bixebitim / çêkim / nekim / negerim

UN , TE 8 L ° VEGER , N

A-Xwendin

1-Li gorî bersivên li jêr pirsan binivîsin.

- 1-Ferhat çi karî dike?
- 2-Ew li ku derê dersên zimên dide?
- 3-Mamoste di civînê de li ser çi nîqaşê dikin?
- 4-Ferhat rojên sêşemê beşdarî çi dibe?
- 5-Ew bi êvaran çi dike?
- 6-Ferhat di dawiya hefteyê de çi dike?

B-Bikaranîna zimên

1-Di nivîsa li jêr de cihên vala dagirin.

e / li / di / de / me / min / ew / hene / keça / ew / e / wê / kurê / dike / ye

2-Bi peyvên li jêr hevokan çêkin.

- 1-Rûgeş keçeke zarfîrîn e.
- 2-Çavên kurê min şîn in.
- 3-Xaniyê xalê min mezin e.
- 4-Gundê me ji bajarî dûr e.
- 5-Xwişka Zelalê xwendekar e.
- 6-Bejna keça apê min ne kurt e.
- 7-Bajarê Amedê di nav sûrê de ye.
- 8-Hevserê mamosteya min a jin bedew e.

3-Lêkerên di nav hevokê de li gorî dema niha bikişînin.

dijîm / dixebitim / digirim / dimînin / dikim / tê / dikişînin / dikim / dixwînim / dinivîsînim

4-Nivîsa li jor li gorî kesê sêyem ji nû ve binivîse.

Navê wî Dilêr e. Ew stranbêj e. Ew li bajarê Mêrdînê dijî. Li Mêrdînê ew di saziyeke çand û hunerî de dixebite. Ew ji bo konseran li gelek bajaran digere. Dema ew diçin konseran ew li malên hevalan dimînin. Ew ji muzîkê pir hez dike. Kêfa wî gelekî ji stranên gelêrî yêr govendê re tê. Şano û sinema bala wî dikişînin, ew li hemû film û lîstikên nû temaşe dike. Ew ji wêjeyê jî pir hez dike. Ew pirtûkên helbest û çîrokan dixwîne. Ew gotinên stranên xwe bi xwe dinivîsîne. Ev yek wî kêfxweş dike.

5-Lêkerên di nava kevanekê de bixin forma merc û dax-waziyê.

bikî / biçim / bikevim / bikî / bibim / vede / binasim / bixwînim

6-Cihên vala bi forma rast a rengdêran dagirin.

xweşiktir / erzantir / rengîntir / aramtir / xweştir / hêniktir

7-Hevokên li jêr sererast bikin.

- 1-Ez dikarim govengê bigirim.
- 2-Zelal dixwaze biçe Mehabadê.
- 3-Divê tu sibe zû rabî.
- 4-Bila Rûkên taştê amade bike.